

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto.... 7.00
Za inozemstvo celo leto... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 199. — ŠTEV. 199.

NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 24, 1920. — TOREK, 24. AVGUSTA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

PRAVA POLJSKA PUSTOLOVSTVA

**VARŠAVA JE VIDELA 3000 UJETIH BOLJŠEVIKOV, KI SO PARADIRALI PO CESTAH MESTA. — LVOV JE OGROŽEN OD BOLJŠEVIKOV. — RDEČE NEVARNOSTI SE ZDAVNJA NI KO-
NEC. — NEKAJ BOLJŠEVIKOV SE BAJE HOČE VDATI.**

Varšava, Poljska, 23. avgusta. — Dočim prihajajo od vseh strani poročila o napredovanju poljskih armad na frontah krog Varšave, se vendar glasi, da se vrše pri Brest-Litovsku ostri boji in da so v pri-
zorili Rusi obkroževalno gibanje na skrajnem desnem krilu, kjer ogroža armada generala Budenija mesto Lvov.

Gotova stvar je, da so Poljaki nanovo zavzeli tri mesta, — namreč Ostrovo, Czynov in Bransk. Na severozapadni fronti se umikajo boljševiki, kojih namen je bil zavzeti Thom ter prekiniti zveze med Varšavo in Gdanskom.

Vojaške oblasti tukaj objavljajo, da so zajele poljske čete poleg velikega števila jetnikov tudi velike množine raznovrstnega vojne-
ga materijala ter veliko število konj. Domneva se, da je na tisoče boljševiških vojakov škrtih v gozdovih, kjer čakajo na priliko, da se udajo.

Zunanji urad je objavil naslednje glede pogajanj med Poljaki in boljševiki v Minsku.

Zunanji urad je sprejel v soboto šifrirano radio-brzjavko, ki je prišla preko Moskve. To je bilo druga brzjavka in iz tega je razvidno, da poljski zunanji urad ni dobil prve, ki je bila odposlana od tam. Iz te brzjavke je razvidno, da je stavila ruska delegacija na pot številne ovire v zadevi medsebojnega priznanja poverljivih listin, da pa so se pogajanja konečno vendar pričela in sicer potem, ko so predložili ruski delegatje zahteve ruske sovjetske vlade, za ka-
tere se je izvedelo le potem brzjavk na časopisje, ne pa na ofici-
jelen način.

V številnih ozirih so te zahteve bolj drastične kot one, katere je predložil angleški vladi sovjetski odposlanec Kamenov in poljska vlada jih seveda ne bo sprejela.

Zavezniki vojaški opazovalci, ki zasledujejo razvoj bojev na Poljskem, so že prišli do prepričanja, da so izvajali Poljaki zmogo-
v njih sedanji ofenzivi, vendar pa pravijo, da nevarnost še davn ni minula. Poljaki so hitro napredovali na točkah fronte, kjer so pričeli boljševiki umikati. V gotovih slučajih se zgodi, da so Poljaki izven stika z umikajočimi se sovražniki. V nekaterih sektorjih, posebno na severozapadno od Varšave, pa kažejo boljševiki več razpoloženja do boja.

Opazovalci pravijo, da imajo napredujoče armade, posebno pa hitro napredujoče armade, vedno težkoče s prevažanjem artilerije in drugega težkega materijala.

Pravijo, da je od hitrega napredovanja Poljakov in severo-
istočno od Varšave odvisna usoda boljševiških čet, ki so dospete do takozvanega koridorja. V tej pokrajini imajo boljševiki približno 30,000 mož kavalerie.

DOBRA LETINA PŠENICE.

Rim, Italija, 23. avgusta. — Dočim se javlja iz Nemčije, da bo prihodek pšenice srednje vrste, pravijo poročila, da bo znašal pri-
delek na Ogrskem v okvirju njenih novo določenih meja 930.000 ton. Francija, Bolgarska, Jugoslavija in Skandinavija poročajo o dobri letini, ki baje presega vsa pričakovanja.

ADMIRAL BENSON PROTI ANGLEŽEM.

Amiral Benson, voditelj zvezne-
ga parobrodnege urada, je izdal daljšo izjavo, v kateri se glasi, da se bile vesti o dogovoru z nekimi nemškimi parobrodni družbami, ispirirani v tujaknjem časopisju od angleške strani. Posestniki an-
gleških parobrodni družb vidi-
jo v tem dogovoru med Ameri-
ci in Nemci veliko nevarnost ter

se boje, da bo postali Amerikanci premočni na morju.

Cela vrsta Amerikancev pleše-
laje tako kot živjajo Angleži in te tudi v oziru parobrodstva. To je baje tajna trgovinska vojna Angležev proti Amerikancem, ki pa se bo po mnenju admiral Ben-
sona izjavila.

EGIPT BO NEODVISEN.

London, Anglija, 23. avgusta. Londonski Times poroča, da je sklenila Anglija proglasiti neod-
visnost Egipta.

Tej odločitvi je dala povod konferenca med visokontom Mil-
nerjem, ki se je te dni vrnil iz Egipta, te regipčanske delegacije, pod vodstvom bivšega justičnega ministra Sajd Zaglul paše.

— Jaz vem, kdo je to storil. Žena je nato navedla oblačim par imen, katera pa prikriva po-
licija, ker se boji razkritij. Okraj-
ni pravdnik je rekel, da je Eckert preveč govoril in da so se njegovi zavezniki bali, da jih bo izdal.

POLJSKA PROSTOVOLJKA.

TEMNE STRANI

PROHIBICIJE

Prohibicijski uradniki, ki so baje jemali graft, so baje zasnovali ali celo izvršili umor.

New York, 23. avgusta. — Da bodo v zvezi z umorom Fredericka Eckerta, katerega so našli ustreljenega na neki samotni cesti na Staten Island, aretirali vsaj enega izmed zvez. prohibicijskih agen-
tov, je trdilte Jožefa Molloy, o-
krajnega pravdnika za Richmond County. Eckert je bil baje eden izmed voditeljev takozvanega "Whiskey-ringa" in zvezni urad-
niki so baje jemali od njega pod-
kupnino ter ga protežirali. Dvignjene obdolžbe se bodo glasile, da je bil izvršen umor. Motiv de-
jenja je bil baje, da se je nekdo bal, da bo Eckert izdal celo stvar.

Njegova žena, ki stanuje v Mol-
loney hotelu na South Beach na Staten Islandu, ni mela nobenega pojma o žaloigri, dokler je ni ob-
vestil o tem državnim pravdniku. Noč od sobote na nedeljo je preživela pri sorodnikih v Br oklynu.

Okrajni pravdnik je dal pokli-
ceti ženo žrtve in ko je izvedela, da leži mrtev v mrtvašnici, je vzkliznila:

— Jaz vem, kdo je to storil. Žena je nato navedla oblačim par imen, katera pa prikriva po-
licija, ker se boji razkritij. Okraj-
ni pravdnik je rekel, da je Eckert preveč govoril in da so se njegovi zavezniki bali, da jih bo izdal.

RDEČI ODPOSLANEC DELA PREGLAVICE.

Bern, Švica, 23. avgusta. — Ru-
ska sovjetska vlada je sporočila republikli Švici svojo željo, da po-
šlje švicarski vladi kot trgovske-
ga izvedenca nekega inženirja, po imenu Ratmann. Glasi se, da se vlada pomišlja odgovoriti na za-
dovoljv način, da pa bo poveljen odgovor odvisen od pogoja, da se vzdrži ruski sovjetski zastopnik vsakega političnega delovanja.

KONEC KRATKE SLAVE.

London, Anglija, 19. avgusta. — Prince Fejsal, katerega so odstavi-
li Francozi kot kralja Sirije, je od-
potoval v Evropo, da zastopa tam svojo stvar. (To je tudi samode-
ložba narodov kot so jo uveljavli-
li jasbevi v Parizu.)

DEBS JE OTVORIL

SWOJO KAMPANJO

Odločno je nastopil proti Ligi na-
rodov. — Zaenkrat je poglavitno vprašanje pomanjkanje premoga.

Chicago, Ill., 23. avgusta. — Ev-
gen Debs, socialistični kandidat za predsedniško mesto, ki je zaprt v tukajšnji jetnišnici, ker je kršil spionažno postavbo, je postal v svet prve izjave, katere je smatrali kot začetek njegove volilne kampa-
nje.

Najprej je izjavil, da je Liga narodov in vsaka debata glede te stvari nepoštena. Glavno vpraša-
nje, ki pride zaenkrat v poštev, je pomanjkanje premoga. Dočim manjka v deželi premoga in želez-
niških voz, je predsednik Wilson dovolil, da se je zgradilo v tej de-
želi za Poljake štirinisoč posebnih železniških voz. Podpirati Polja-
ke, se pravi podpirati avtokraci-
jo. Podpirati Poljake, se pravi o-
grožati edino demokratično vlado sveta.

Debs je tudi ostro napadel Samu-
ela Gompersa, načelnika A. F. of Labor. Farmersko-delavsko stranko je označil kot muho-eno-
dnevnič.

— Če mi bi bilo dovoljeno vo-
diti volilno kampanjo osebno — je rekel — bi opustil vse tehnične izraze ter izjavil z jasnimi besedami sledeče:

— Nobene izprememba ni mo-
goča, dokler bo dežela s svojimi in-
dustrijami in drugimi viri last samo nekaterih oseb. Vzemimo za primer samo moje rojstno mesto Terre Haute. To mesto je obdano od premoga, zgrajeno nad premo-
govnikom, toda v mestu ni mo-
goče za nobeno ceno kupiti premo-
ga. Par ljudi kontrolira vse premogovnike. In ti ljudje pravi-
jo: To je naše in nikogar druge-
ga. Premogarji so jim izročeni na milost in nemilost. Niti toliko premoga ne smejo izkopati zase, da bi se ogreli.

CARRANZOV DENAR VRNEN DRŽAVI.

Mexico City, Mehika, 23. av-
gusta. — Ko je odpotoval od tukaj bivši predsednik Carranza, je vzel sboj enajst milijonov pezov. Se-
daj izjavlja mehiška vlada, da je dobila od tega denarja deset mi-
lijonov pezov nazaj.

PRIBOD RUMUNSKEGA PRINCA V NEW YORK

Rumunski kronprince, ki se je po-
ročil s hčerko nekega armadnega častnika, prišel v New York.

Rumunski kronprince Karol je došel te dni v New York. Edina formalna afeta, ki se bo vršila, bo obstajala v obedu, katerega bo priredil prejšnji ameriški posla-
nik v Berlinu, James Gerard.

Pri tem pri de le v poštev, če bo prebivalstvo New Yorka po-
zdravilo princa ali ne. Glavna stvar je, da se je hotel prince Karol odpovedati bodočemu prestolu in svojim pravicam v namenu, da sledi poveljem svojega srea.

Njegova žena, s katero je poro-
čen že dvajset mesecev, je bila neka Miss Zizi Lambrino, hčerka nekega rumunskega armadnega častnika. Prince bi moral pravza-
prav izgubiti svoje pravice do pre-
stola, a rumunski parlament, ki je edini pravomočni sodnik v tej za-
devi je izjavil, da je poroka prin-
ca njegova privatna zadeva in da nima ta zakon nobenega opravlja z njegovim nasledništvom na pre-
stolu.

Bolj zanimiva kot je zgodovina njegove ljubezni, pa je ona prin-
ca kot vojaka in diplomata. Prince Karol je bil oni, ki je največ pri-
pomogel k temu, da je Rumunska pre-
jela stopila v vojno na strani za-
veznikov kot da bi se uklonila pretiranim zahtevam Nemčije le-
ta 1916. Boril se je v zakopih ter postopal s svojimi ljudmi kot s to-
varšji.

V zadnjem letu vojne, ko so iz-
gledale stvari najslabše za Ru-
munske, je bil on, ki je prepričal svojega očeta, kralja Ferdinandu, da se je boljše, če nadaljuje z vojno. Rumunska je prišla vsled tega iz vojne kot zmagačica. Obseg njenega ozemlja in množina nje-
nega prebivalstva se je povečala za dvakrat.

Prihodnjio soboto bo odpotoval prince Karol v Evropo s parnikom "Aquitania" ter s tem završi svo-
je potovanje krog sveta.

Rumunski konzulat je večeraj zanimal poročilo, da namerava nje-
gova mati, kraljica Marija, v kratkem obiskati Ameriko.

— Mogoče v naslednji spomla-
di, — je rekel glavni konzul, — i gotovo ne preje.

Kraljica Marija je unukinja an-
gleške kraljice Viktorije, stare matere sedanjega angleškega kra-
lja ter se jo splošno priznava kot najbolj zaposleno in tudi najlepšo kraljico ali vladarico v Evropi.

PONZI PRED SODIŠČEM.

Boston, Mass., 19. avgusta. — Charles Ponzi, propadli "finan-
čnik", je prišel danes pred sodišče, da se zagovarja proti obtožbi, da je izrabljal pošto v sleparske svr-
he.

Državni pravdnik Allen je iz-
javil, da bo ustrajal pri svoji za-
hvevi, da se določi jamščino, ka-
tero mora staviti Ponzi, na naj-
manj \$100.000 za vse državne ob-
dolžbe, dvignjene proti njemu.

Splošno pa se domneva, da bo jamščina še povečana, ko bo pri-
šlo poročilo takozvanih "receiver-
jev".

Brzi parnik "Pesaro"

(prejšnji parnik Hamburg-Ameri-
ške proge "Moltke")

odpluje v Genovo 1. septembra. Vožnja za 3. razred stane \$ 98.50. Vožnja za 2. razred stane \$168.65.

vštevali vojni davek, ta cena je ve-
ljavna skoki do Trsta.

Kdor želi s tem brzim parnikom potovati, naj nam takoj piše za pojasnila.

Tvrdja Frank Sakser

POLJSKA POROČILA O POLJSKIH ZMAGAH

POLJAKI SO BAJE ZAVZELI BJALISTOK — FRANCOSKI GENERAL VODI POLJSKO ARMADO. — VSA RUSIJA JE POZVANA POD OROŽJE. — POLJAKI PRAVIJO, DA SE RUSI NA VSEJ ČRTI UMIKAJO.

Kodanj, Dansko, 23. avgusta. — Iz poljskih virov poročajo, da so Poljaki zavzeli mesto Bjalistok, ki se nahaja petinsedemdeset milj severno od Brest-Litovka.

Rusko prodiranje rproti Lvovu je bilo vstavljeno. Bjalistok je glavno mesto severnega ozemlja, ki je pripadlo Poljski.

Varšava, Poljsko, 23. avgusta. — Ruske boljševiške čete se umi-
kajo na celi fronti. Njihovo prizadevanje, da bodo rešili glavni del svoje armade, bo najbrže ostalo brezuspešno.

V okolici Mlave in Soldave, severno od Varšave, se vrše vroči boji. Prva poljska armada prodira izpred Modlina, druga pa izpred Grandzena.

V zadnjih dveh dneh so izgubili boljševiki dvanajst tisoč mož. Edina pot, ki še preostaja boljševikom je v smeri proti Ostro-
lenki in Lomzu.

Vroča bitka se vrši ob Narvi, in ta bitka bo za Ruse najbrže odločilna. Sovjetska kavalerija prodira proti Lvovu.

Bolj proti severu so hoteli boljševiki prekorajiti Bug pri Prubresovu, toda poljska artilerija, ki je takoj stopila v akcijo, jih je poglala nazaj.

Moskva, Rusija, 23. avgusta. — Tukaj se je vršila vladna kon-
ferenca komunistične stranke. Sklenjeno je bilo, naj z oztrom na se-
danji vojaški položaj, stopi vsa Rusija pod orožje.

Sprejeta je bila resolucija, v kateri je rečeno med drugim stu-
di naslednje:

— Ker Poljaki napredujejo in ker je imela tudi Wranglova ar-
mada v zadnjem času precej uspehov, je sveta dolžnost vsakega Ru-
sa, da prime za orožje ter brani naša načela.

Vsled tega pozivamo vsa okrajna društva in zadruge, da izve-
dejo krajevne mobilizacije.

Nadalje je treba uvesti dobro organizirano agitacijo med de-
lavci in kmeti, da se pridružijo armadi ter odločno nastopijo proti generalu Wranglu.

KOMUNISTIČNI UPORI

V NEMČIJI

**Komunistični upori, ki so se poja-
vili v različnih delih Nemčiji, so izginili, prav tako kot so pričeli.**

Berlin, Nemčija, 23. avgusta. — Komunistični izgredi, o katerih se je poročalo, da so pred kratkim izbruhnili v različnih delih sre-
dne in južno-zapadne Nemčije, so bili zatrti ter so izginili na prav tako skrivnosten način kot so se pojavili.

Berlinska vlada dosedaj še ni bila v stanu dognati, kateremu dejstvu je treba pripisovati iz-
bruh neredov in razvnetosti tu-
di ni mogla uveljaviti zveze med različnimi skupinami, ki so po-
stale premerne vsprico boljševiških uspehov na poljsko-ruski fronti.

Organ neodvisnih socialistov, "Die Freiheit" izjavlja, da so iz-
grede v teh različnih krajih za-
krivili neodgovorni elementi, ki nimajo nobenega stika s komuni-
stično stranko kot tako.

NEMŠKI DELAVCI PROTI POŠILJATVAM NA POLJSKO.

Pariz, Francija, 23. avgusta. — Nemški delavci v Gdansk so ustanovili sovjete ter se polastili pomolov v namenu, da preprečijo izkrcanje katerekoli vojnega materijala, namenjenega za Poljsko, — kot se glasi v nekem spo-
ročilu, ki je dospelo danes iz one-
ga mesta. Nadalje se glasi, da ni hotel nemški poveljnik gdanskega pristanišča dati francoskim boj-
nim ladjam, ki so prišle v prista-
nišče, mesta, kjer bi se lahko za-
sidrale.

Sir Reginald Tower, zastopnik Lige narodov v Gdansk, je od-
klonil prevzetje katerekoli obvez-
nosti ter izjavil, da mora najprvo dobiti navodila iz Londona.

TRITISOČ NEMCEV JE VSTA- VILO ANGLEŠKI VLAK.

London, Anglija, 22. avgusta. Tritisoč Nemcev je vstavilo fran-
cosko-angleški vlak, ki je vozil potrebščine Poljakom. Vlak so Nemci popolnoma oropali. Potre-
ščine so bile namenjene v Memel.

LA HUERTA IN PRIZNANJE FRANCIJE.

Mexico City, Mehika, 21. avg. Dosedaj se še nahaja v rokah me-
hiške vlade oficijelno obvestilo glede pogojev, katere stavlja fran-
coska vlada za priznanje sedanje provizorične mehiške vlade. Pro-
vizorični predsednik de la Huerta pa je bil informiran glede teh po-
govej ter se je izrazil na nasled-
nji način:

— Mehika pozna svoje medna-
rodne obveznosti ter prav nič ne potrebuje, da bi ji kdo pripove-
doval, pod kakšnimi pogoji se bo odobrilo njeno vlado. (Edina pa-
metna beseda, kar jih je bilo sli-
sati v zadnjem času.)

BOJI MED ALBANCIM IN JUGO-SLOVANI.

Rim, Italija, 20. avgusta. — Ne-
ko brezlično brzjavno poročilo iz Skadra naznaja, da se vrže pri Tarabosu vroči boji med Albanci in Srbi. Baje je v zadnjih dneh padlo 220 srbskih vojakov, 250 so jih pa Albanci vjeli.

Albanska vlada je poklicala pod orožje štiri nove razrede, vsega skupaj približno šestdeset tisoč mož.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi. Včeraj smo računali za pošilja-
tve italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	\$ 3.00
100 lir	\$ 5.50
300 lir	\$15.90
500 lir	\$26.50
1000 lir	\$52.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričako-
vano; iz tega razloga nam ni mo-
goče podati natančne cene vna-
prej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roke.

Denar nam je poslani najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdja Frank Sakser, 24 Cortlandt St., New York, N. Y.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in skurbe, vsekak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakot ni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane sa preke starih izkušenim in premočnim tveganjem; tako bo pa malo izkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljate se zadnji čas po novi zvezi in na nov način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljate jugoslovanških kron po sledečih cenah:

300 kron	\$3.90	1,000 kron	\$ 12.40
400 kron	\$5.20	5,000 kron	\$ 62.00
500 kron	\$6.50	10,000 kron	\$122.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna-
prej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roke.

Denar nam je poslani najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdja Frank Sakser, 24 Cortlandt St., New York, N. Y.

Ustanovljena leta 1902.

"GLAS NARODA"

YUGOSLAVIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"Glas Naroda" izhaja vsak dan izven nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	\$6.00	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	\$6.50	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	\$1.50	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$6.00
Advertisement agreement

Dopolni bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalice namani, da hitreje najdemo naslednika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

Glasovi Anglije.

Liga narodov. Ali je ustanovljena ali ni ustanovljena, tega ne more nihče natančno povedati. In dokler ni Združenih držav v Ligi narodov, je Liga le mrtva stvar. In kaj bi bilo če bi se ji pridružile? Anglija ima v Ligi šest glasov. Pomisliti je namreč treba, da ima vsaka večja angleška kolonija skoraj en glas.

S pomočjo Srednje in Južne Amerike bi Združene države lahko spravile skupaj dvajset glasov. Tako že vsaj pravi demokratiški predstniški kandidat.

Toda vzmimo, da ima demokratični kandidat prav. Vzemimo, da bi bilo pozabljeno vse sovraštvo, ki ga goje latinski Amerikanci proti Združenim državam. Vzemimo, da bi začeli živeti v miru. Recimo, da bi se vsa Amerika, Srednja in Južna pokorila naši volji.

Ali bi v tem slučaju Anglija res razpolagala s samo šestimi glasovi?

Demokrati niso pravični ker štejejo samo one glasove, katere hočejo šteti. Če beležijo naše možnosti kot kredite, morajo beležiti možnosti Anglije kot aktive.

In če bi dobile Združene države dvajset glasov v Ligi narodov, bi jih dobila Anglija štirinajst in to samo v Evropi. Če pa prištevamo poleg še prijatelje in podložnike Anglije, po drugih delih sveta, bi imela Anglija vsega skupaj dvakrat dvajset glasov.

Tako bi mi vedno vlekli za krajši konec.

Države, o katerih domnevajo demokratje, da se bodo nam pridružile, so naše stare sovražnice, dočim je Anglija pripravana, da ji bodo gotovo sledile Portugalska, Rumunska, Italija in Španjka. Anglija namreč še sedaj ravnotako kontrolira te države kot jih je kontrolirala začetkom vojne.

Mi računamo z besedo "mogoče", Anglija, računa z besedo "gotovo".

Pri tem se pa ne sme pozabiti naslednje:

Na podlagi določbe ima Anglija šest glasov v Ligi narodov, dočim imajo Združene države samo en glas.

To je dejstvo.

V sedanjem času pa zamoremo računati samo z dejstvi, ne pa z možnostmi.

Nekaj prorokovanj za bodočo jesen.

1. septembra. — Vozne cene na železnicah se bodo zvišale.
2. septembra. — Ljudje, ki se vozijo iz predmestij v mesto, bo do upustili tobak in časopise.
3. septembra. — Vlada bo vzdihnila iz gole simpatije.
15. septembra. — Cene premoga bodo poskočile.
1. oktobra. — Ljudje bodo pometali svoje peči na cesto.
7. oktobra. — Justični departmet bo strogo pokaral profiterje.
9. oktobra. — Petrolej in les bosta poskočila v ceni.
10. oktobra. — Občinstvo se bo odpovedalo kino-glediščem in avtomobilom.
17. oktobra. — Justični departmet bo grdo pogledal.
21. oktobra. — Cene volnene obleke bodo poskočile.
2. oktobra. — Občinstvo bo pričelo hoditi brez klobukov, čevljev ali rokavice.
30. oktobra. — Justični departmet bo vščipnil profiterje.
1. novembra. — Cene mesa bodo poskočile.
4. novembra. — Ljudje se bodo odpovedali surovemu maslu in telefonu.
18. novembra. — Justični departmet bo namignil, da bo mogoče prišel s preiskavo.
23. novembra. — Cene mesa bodo poskočile do nebes.
24. novembra. — Ljudje se bodo odpovedali električni luči in ovratnikom.
30. novembra. — Justični departmet bo oficijelno nekoliko dvignil svoj prst v svarilo.

Dopis

Barberton, Ohio.

Odkar se je v naši naselbini ustanovila mladeniška godba imenovana The Jugoslav Republic Band, ni bilo še malo ali nič poročano v listu Glas Naroda, zato naj mi bo dovoljeno, da nekoliko opišem njen pričetek in delo.

Odkar je prišel v naše mesto marljivi godbenik g. Bombač, mi ni bilo dosti dela poučevati tu že obstoječo Slovensko godbo, pač pa je deloval, da ustanovi še in mladenišev, starih pod 16 let. Veliko otrok in starišev se je vdalo ter se je s pomočjo rojaka Macherola sklicala dne 22. februarja ustanova seja. Ta je sestavila zapisnik ali pravila, po katerih se je godba in korporirala. Nato so se vršile vaje trikrat na teden v dvorani slovenskega samostojnega društva "Domovina". Ni bilo treba dolgo čakati, ko učitelj godbe g. Bombač sporoči, da so dečki dovolj udejeni v notah, treba je le

še instrumentov. Stariši so vpoštevili zapisnik ustanovne seje in plačali za vsakega otroka \$25 na godala. Drugo so posodili nekateri stariši otrok, kot John Župi, Frank Močilnik, Jer. Župec in Bombač, tako da so se instrumenti precej plačali. Stanejo nekaj nad \$1600.

Glej ga spaka! Dne 8. avgusta je ravno ta mladeniška godba priredila koncert v korist instrumentom. Prihitela je na pomoč Victor godba iz Loraina, Ohio, da se bolj pospeši voljo in veselje mladeničem ob njih prvem nastopu. Najlepša vam hvala, Lorainčanje, v imenu naše J. S. R. Band. Da je tukajšnji narod zadovoljen s tem delom, je pokazal na koncertu, katerega čisti preostanek znaša do \$400.

Dne 14. avgusta so se ti mladeniči vdeležili mestne parade. V obliki jih je g. Macherol. S tem je pokazal g. Bombač, da je v resnici

mož na pravem mestu ter zmogel svojega poklica. Pri njegovem delu mu tudi veliko pomaga rojak John Spetič, kateri ima veselje do godbe. Ta je tudi veliko žrtvoval za njen obstoj.

Ko sem ravno pri tem spisu, naj navedem, kako je godba in korporirana, da ne bodo stariši napačno razumeli.

Kdor vpiše svojega otroka v godbo, podpiše zapisnik ter plača \$25 na instrumente in \$1.50 na mesec za učenje, rent, note in drugo. Instrumenti ostanejo godbina last. Deček mora vzeti tak instrument, katerega določi učitelj, ki gleda, da je za njega najlažji ter se ga mora prej naučiti. Denar se povrne samo onim starišem, katerim učitelj izjavi, da se njihov otrok nikakor ne more naučiti, nikakor pa ne onemu, ki dela po lastni volji ter neče hoditi k vajam.

Delavske razmere so se zelo poslabšale. Krive so tovarne gumijevih izdelkov v sosednem mestu Akronu, katere odpuščajo svoje delavce na debelo. Kar je najglavnejše v teh časih, se tudi kljub veliki draginji plače nižajo.

Na polju društev smo pa precej dobro preskrbljeni. Med temi je tudi slovensko samostojno društvo "Domovina". Lastuje tudi

svojo dvorano, v kateri se je vršilo že precej različnih zabav in veselje.

Dne 29. avgusta se pokaže v javnosti znani Srb g. Petar Žebić. Pričetek njegove junaške predstave bo zvečer ob 7. uri. Vstopnina bo 50¢ na osebo. On upa, da ne bo manjkalo niti enega Slovana, kajti kaj takega se vidi malokdaj.

H koncu naj omenim, da je slovensko samostojno društvo "Domovina" v svojo sredo sprejelo tudi ženske. Osvojilo je pravila in dalo popolno enakopravnost, da dne petega septembra pristopijo lahko z znano pristopnino in brez zdravniške preiskave. Torej najlepša prilika za ženske od strani društva. Na noge, Slovenke, postanite članice slov. sam. društva "Domovine".

Dne 26. septembra bomo obhajali prvo obletnico otvoritve društvene dvorane. Tedaj nas bo pozdravila The Jugoslav Republic Band, o kateri lani še niti sanjali nismo. Bolj natančno se bo poročalo pozneje in bo tudi razvidno iz lepakov.

Pozdrav vsem članom in članicam društva "Domovina" ter čitateljem Glasa Naroda.

Frank Poje.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

Iz Clevelanda je odpotoval za stalno v staro domovino g. Ivan Možina, ki je dobro poznan pri vseh naprednih Slovencih in Jugoslovanih. On je bil eden najboljših narodnih delavcev v Ameriki. Takoj leta 1914, ko se je vnela vojna, je šel v vrste ljudi, ki so spoznali, da je sedaj pravi trenutek, da se slovenski narod osvobodi. Bil je navzoč pri ustanovitvi Slovenske Lige in dosledno deloval po začetni poti.

Pozneje je bil glavni delujoči faktor pri Slovenski Narodni Zvezi, urejeval "Slovenski Svet", nakar je bil poklican v Washington, kjer je v pisarni "Narodnega Sveta" neumorno deloval. Po sklenitvi miru se je preselil v Cleveland, kjer se je odločil od duševnega napora. Sedaj je namenjen v domovino, za katere blagor je bil on eden prvih borilcev v Ameriki. Srečno pot!

Frank Kuhin je bil prevzel tisti nesrečni restavrant, kjer se je pripetila žaložniga med policajem Gallagherjem in Fred Le Boinom in sicer pred 5 tedni. Sedaj je pa zopet nekemu tankemu nosu prav prijetno dišalo presladko ime rosinovega Jakoba, in da ga je dobil v posest, je torej aretirat gospodarja tega sladkega imena in do bil to ime v dveh galonih in pol. Ti revni Jaka, kako te smatrago! Glejte, da nimate preveč tega imena v posesti!

Josip Kovač, 8510 Buekye Rd. je izpil pol steklenice čestila za pohištvo v misljenju, da je žganje. Dve uri pozneje je umrl v St. Alexis bolnišnici.

Umrl je znani hrvatski gostilničar Nick Strajnič, ki je bil ja ko dobro poznan tudi pri Slovenceh.

Sedemletna Elizabeth Mule, 1436 E. 26. St., je prišla na vogalu Oregon Ave. in 24. St. pod kolesa avtomobila in je pozneje v bolnišnici na posledicah umrla.

Roparji so napadli rojaka John Merše, ki stanuje na 991 E. 63. St. Napad se je pripetil na vogalu St. Clair Ave. in 71. St. Ko so videli, da nima denarja s seboj, so ga z noži oklali ter pustili nezavestnega na cesti. Policija ga je poslala v St. Clair bolnišnico. Izginila je z doma na 1511 Lakeside Ave. 15letna Avgustina Puc.

Novo postavo je izdalo mesto Cleveland za vse one, ki imajo boarderje na stanovanju. Prizadeti so oni, ki imajo deset ali več boarderjev. Po 1. septembru bo treba plačati posebno licenco vsem onim, ki imajo boarderje. Kdor ima na stanovanju 10 oseb, mora iti v City Hall in zahtevati licenco. Licenca velja \$10. Nova postava pa tudi zahteva, da morajo imeti boarderji čisto, snažno in zdravstveno stanovanje. Predpisi za stanovanja boarderjev so Strop mora biti najmanj 8 čevljev od tal, okna s steklom ne manj kot 10 kvadratnih čevljev, hodniki morajo biti dobro razsvetljeni ter 50 kvadratnih čevljev prostora za vsakega boarderja. Ko gospodar prosi za licenco,

mora povedati opis svoje hiše, nadalje ulico in številko, število sob in koliko ima boarderjev.

Joliet, Ill.

Umrl je v bolnišnici v Chicagi rojak Josip Maršič, doma iz Sordražice. Pokojniški truplo je bilo pripeljano v Joliet k njegovi sestri in svaku John in Frances Virant. Pogreb je bil 20. avg.

Milwaukee, Wis.

Poročil se je rojak Fred Florjane, star 19 let, iz West Allisa, z gđe. J. Verda, staro 16 let. — Zenitno dovoljenje pa je vzel rojak Charles Tratinik, 51 let, in ga. Josephine Verda, 49 let, oba iz West Allisa.

John Sokolič je bil prav nezadovoljen, ko je moral prav dolgo čakati, predno mu je odprla žena, ki je prišel v nedeljo 15. avgusta zvečer domu, ne prepozno, ampak prezgodaj. Radi tega je bil hud na ženo, ki je imela za zamudo razne izgovore, dokler ni John zapisal pod posteljo par čevljev, ki niso bili njegovi. Čevlje si je hotel ogledati natančneje in pro našel je, da v čevljih tiče tudi nož, ki so bile last Mike Didricha.

John bi bil rad čevlje z njihovo vsebino vred obdržal toliko časa, da bi jih spravila roka pravice na varno, a to ni šlo tako lahko, kajti kakorhitro je mislil John prijeti čevlje, so isti breali, in zato je sklenil, da bo obdržal hlače z njihovo vsebino vred; ali zmotil se je, kajti Mike si je mislil: le imej hlače, jaz se imam druge doma, ter je zlezel iz njih, nato jo pa popihal skozi okno pred očmi presenečenega Johna, ki si ni mogel ohladiti jeze, ker so bile hlače prazne.

Jožef Kozak se nahaja v ječi pod obdolžitvijo, da se je pregrešil proti petletni Annie Glazer. Varsčina za njega je določena na \$25.000, katere pa ne more položiti. Sojen bo v municipalnem sodišču.

Hrvat John Andoliš, ki je bil aretiran 2. januarja radi komunizma, bo deportiran v Jugoslavijo. Zaslišan je bil od priseljenskega inspektorja, kateri je nato odredil deportacijo. On se brani deportacije, se brani zapustiti delo, katerega je po njegovem mnenju zanič, zato je najel odvjetnika in zaslišan bo zopet, tokrat pred zveznim sodnikom Geigerjem.

Mary Klarmola, ki je poznana pod imenom "Cinderella", je bila obsojena v distriktnem sodišču na \$10 radi tatvine. Ukradla je za \$46 vrednosti koruze in premoga na postaji Milwaukee železnice.

Cudaby, Wis.

Grozen umor ali samomor se je izvršil na obrežju jezera Michigana dne 16. avgusta. V sredo 18. avg. je našel v grmovju Frank Stonek iz Cudaby dvojce trupel, žensko staro okoli 25 let in fanta starega okoli 6 let. Oba mrtveca sta ležala na hrbtu eden ob drugemu, med njima pa revolver. Preiskava je dognala, da je dobil fant dva strela v prsa, a ženska videli ničesar. Radi strne skale

Peter Zgaga

Skaza pošilja cirkularje. V zapечатih kovčkah jih pošilja ter samo svojim izbranim ljudem. Tudi meni je prišel eden v roko, ter ga na tem mestu objavljam.

Ker pa nimam časa pisati posebnega komentarja, bom kar lepo zraven, v oklepaju pojasnil svoje misli.

Cirkular se torej glasi:
Ave Marija-Edinost (Bog se ju usmili!)

Chicago, Ill. (boljše bi bilo Joliet, Ill.), 20. avg.

Predragi prijatelji (ko gre za fehtarijo, je vsakdo "predragi" prijatelj!) — Ave Marija, Vaš najdražji prijatelj (jaz sem bil dosedaj še vedno prepričan, da je Micka ženska spola) se je letošnje leto preselil pod svojo (?) streho. Bolj ko je (po pravici) preganjan od svojih verskih sovražnikov, (Rev. Solar je velik verski sovražnik), ki so se takorekoč zakleli (vsi ga hudiča), da ga bodo uničili (fentali) — bolj napreduje (rakovo pot). Posebno pa jih jezi letošnja izdaja (katoliške vere), ki je povečana in okrašena z (Goslarjevim) pildki, da prekaša že ne zunanji lepoti (notranje sploh nima) vse druge liste (kot je na primer newyorški Times).

Poleg svojega napredka (ali boljše rečeno nazadka) je pa Ave Marija dobila še pomočnika (tako je prav: Ženite se med seboj!) in to je list Edinost, ki se prav tako bori za delavca in za delavske pravice in koristi (kot se bori vsak, ki hoče živeti na stroške drugega.) Zato se tako jezijo delavski izkoriščevalci, ker jih je (delavski "dobrotnik") že tolikokrat razkril in postavil v pravo luč (vatikanske zaslepljenosti.)

Da lista Ave Marija in Edinost sta last slovenskih delavcev (tisti namreč, ki so tako neumni, da pošiljajo naročnino).

Da bodeta pa ta dva lista še nadalje rasla in cvetela (ter po česu dišala), ki se borita za delavske koristi, pa Vas prosimo, da se pridružite kot delničar (ne vleče več, Trošt jo je zafural) lista Edinosti (nesloge). Ako kupite delnico, nam boste s tem finančno pomagali (delnico pa lahko porabite za tajno domačo porabo). Denar nam s tem samo posodite (zakaj ge pa komisariat ne da?) Ako posodite 50 dolarjev, vam bomo posljali list za obresti (denarja pa ne boste nikdar več dobili nazaj.)

S tem boste koristili sebi, ker vam nobena banka ne da toliko obresti (Troštova ali Šnelerjeva bo dala morda še več). Pomagali boste, da se katoliški (srbski kralji ni katoličan, potem je treba reči krščanski) list razširi, kar je danes dolžnost vsakega Katoličana (ki je še toliko neumen, da poslušata patre a la Skaza).

Ako Vam pa pod nobenim pogojem ni mogoče kupiti delnice, vas prosimo, da naročite Ave Marijo za celo življenje (da boste večno živeli). S tem, da se do smrti naročite, nam lahko veliko pomagate.

Kadar pošiljate denar v domovino, se obrnite na nas. Denar pošiljamo v kronah ali čeku (kot so ga že pošiljali drugi apostoli ter svetniki in svetnice božje.) Točno preskrbimo potne liste (za v nebesa ali v Ameriko) vsakemu kdor hoče potovati.

Naše geslo je "Za resnico in pravico" (ter za pristen ameriški dolar.) Vaše geslo je pa "Podpirajte svoje lastno delavsko podjetje (če ste tako presneto zabiti.)

pa en strel nad srecem, dva strela pa v glavo pri ušesu. Ker je imela ženska dva strela v glavo, zato se sodi, da se je moral izvršiti umor, kajti pri samomoru bi si ne mogla dati v glavo še drugega strela. Policija je mrlično na delu, da pojasni celo tragedijo, če se je izvršil umor ali samomor. Kdo naj bi bil morilec in kdo je ta ženska. Na roki je imela ženska prstan, na katerem je bilo engravirano "1130 J. P.". To je edini ključ, ki bo morebiti zamogel pojasniti tragedijo. Policija sodi, da se je moral umor izvršiti drugje in da sta bila trupla tja prepeljana s čolnom, ker so se prejšnji dan tankaj hodili ljudje, pa niso videli ničesar. Radi strne skale

Jugoslovanska Katol. Jednosta

Ustanovljena 1. 1898 Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki. Predsednik: MIHAEL ROVANSKE, GREGOR J. PORENTA, Box 178, Box 251, Conemaugh, Pa. Podpredsed.: LOUIS BALANT, Box 108, Pear Avenue, Lorain, O. Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn. Glasnik: GNO. L. BROZICH, Ely, Minn. Glasnik neplačanih smrtin: LOUIS COSTELLO, Salda, Colo.

Prvi Uradnik. JOHN PLAUTZ Jr., 422-7th Ave., Duluth, Minn. JOHN MOVERN, 224-2nd Ave., Duluth, Minn. MATT. POGORNI, 1 W. Madison St., Chicago, Ill.

Zdravstveni Uradnik. RUDOLF PERDAN, 8027 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio. FRANK SKRABEC, 4864 Washington St., Denver, Colo. GREGOR HREŠČAK, 407 E. 2nd Ave., Johnstown, Pa.

Načelnik. JOHN GOUZ, Ely, Minnesota. ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue M, So. Chicago, Ill. IVAN VARGHA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Vse stvari tiskajo se uradnih mdev kakor tudi denarne polijatev naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vse stvari slika spricvala se naj pošiljajo na vrhovnega sodnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom na vseh pristop. Jednosta posluje po "National Fraternal Congress" listu. V blagajni ima okrog \$300,000. (tristotisoč dolarjev). Bolniški podpor, obškodnina, in poizvednina je izplačila še nad poldrugi milijon dolarjev. Jednosta šteje okrog 8 tisoč rednih članov (le) in okrog 3 tisoč otrok v mladinskem oddelku. Društva Jednosta se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, pripravljamo ustanovitve novih. Kdor želi postati član naj se oglasi pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi s 8 člani ali članicami.

Je prostor, kjer sta ležali žrtvi, se vrle slovenske žene in Nikolaj iz suhega težko dostopen, poseb. Černič. Te slavnosti se je korporno pa se za žensko ali otroka. Turativno vdeležilo društvo Presv. di ni bil prostor pokravljen. Sreca Jezusovega JSKJ. Naša nablizu mrtvecev se je našlo kosček selbina lepo napreduje. Imamo vrkrevavega nemškega čikanskega čalega župnika Rev. A. Pirnata. V sopsa in kos poljskega, iz česar kratkem času bomo dobili še šolo. se domneva, da sta žrtvi poljske narodnosti. (Policija je že tudi dognala, kje je bil kupljen revolver ter bo najbrže tem potom mogoče zaslediti zločinca.

Ely, Minn. Ponesrečil se je rojak Jožef Petrič, star 42 let. Delal je v Pioneer jami ter je šel pit vodo. Delaven nad njim je padel iz rok debel drog na Petriča, ki ga je izbil na tla z lestve; zadobil je poškodbe od hloda in pada, ki so bile smrtne. Zapuščena ženo in sedem malih otrok. Počivaj v miru!

Hibbing, Minn. Rudar Joe Bubink, star 50 let, je umrl v Brooklyn Location na jetiki, na kateri je dolgo bolehal. Tukaj ne zapuša nobenih sorodnikov, pač pa v domovini ženo.

Virginia, Minn. Božo Alar je vložil tožbo proti American Exchange National Bank in American Express Company za izplačilo \$814, katere je poslal v staro domovino dne 14. junara 1916, toda ni bil ta denar izplačan nikoli.

Prišlo se je sodnijsko postopanje, da se zapre hišo Petra Oblaka, ker je bil priznan krivim, da je prodajal opojno pijačo. Radi prodaje opojnih pijač je sodišče zapelo prostor M. Spoljica. Zapreti se nadalje hoče hiše: Louis in Mary Devič v Mountain Iron, ki sta bila spoznana krivim 16. junija; Mike Botanič, Joseph Kajfež in Frank Malković v Buhl, ki so bili spoznani krivim 18. maja; Frank Vesel v Chisholm, spoznan krivim 18. maja; George Covich, Virginia, spoznan krivim 18. junija; Frances Zgone, Chisholm, spoznana krivim 13. maja.

Girard, Ill. Po kratki bolezni pljučnici je umrl rojak Alojzij Ajdič, star 44 let. V Ameriki je bival 16 let; doma je bil iz Savinjske doline na Stajerskem. Tukaj zapuša dvoro in štiri nepreskrbljene otroke v starosti od 6 do 13 let, v stari domovini pa mater, sestro in 3 brate.

Bellaire, Ohio. V premogorovu Big Run se je pripetila razstrelba, pri kateri je blagoslovljen nov zvon za cerkev prišel ob življenje George Višv. Elizabete v tukajšnji naselbini. Težek je 1150 funtov. Vsak Mišević težke poškodbe, da se funt stane en dolar. Za olepsavo nahaja v bolnišnici. Pokojnik ni naše cerkve se najbolj trudi na bil član nobenega podp. društva.

Veliko zmanjšanje cen Grozdju! Grozdju! Grozdju! Suha, importirano iz starega kraja. Najboljša vrsta 100 funtov \$24.00 druga vrsta 100 funtov \$21.00. MOST, svežega grozdja 51 gal \$62.50. MOST, svežega grozdja 26 gal \$40. Zdravilno vino Ferro China 12 steklenic \$18.00.

Narotite, doktor j: čas, ker so vse cene veljavne le za krajše čas. Posebna cena na debelo. Denar se pošlje v priporočeni pismu ali po Money Order.

S. KUCICH Dalmatian Cal. Grapes Co. 66 CORTLANDT STREET NEW YORK CITY

Giolitti prejel zaupnico.

O poteku seje italijanske zbornice, v kateri je bila sklenjena, kakor že javljeno, zaupnica vladi, poročajo listi nastopne podrobnosti: Na večdnevno debato o vladi izjavi je imel ministrski predsednik Giolitti zaključni govor, v katerem je odgovarjal na razne kritike o notranji in zunanji politiki. Glede Albanije je ponovil svojo izjavo, da hoče italijanska vlada absolutno neodvisnost Albanije in sicer to ne morda radi kakšnega pritiska, nego ker je to bila že od nekdaj njegova politika. To vprašanje, je nadaljeval Giolitti, ni manj važno od onega glede Jugoslavije, ki gotovo nima interesa, da bi prišla v konflikt z Italijo. Govornik je prepričan, da bo mogoče priti med obema državama do sporazuma. Na medkliese glede Reke in Turčije je naglašal Giolitti, da ne doseže improviziranih rešitev in da hoče vlada glede takih rešitev imeti popolno svobodo dejanj. Namerava voditi le tako politiko, ki bo zagotovila mir. Na nadaljnji medkliese glede De Ambrisa, odposlanca D'Annunzijevega, je povdarjal Giolitti, da ni razpravljati žnjim o nobenem teh vprašanj. Govornik je nadalje razpravljati o finančnih vprašanjih in finančnih odredbah, s katerimi naj bi se saniralo razrovano gospodarstvo Italije ter nadalje o notranjih vprašanjih, o padcu italijanske valute in o pomanjkanju živeža. Naglašal je slednjič, da je notranji mir za Italijo ravno tako potreben, kakor mir z drugimi državami. V to svrhu je apeliral na sodelovanje vseh, tudi opozicijskih strank.

Od raznih predlaganih dnevnih redov je sprejel Giolitti onega poslanec Colosimo in drugov, ki se glasi: Zbornica odobruje izjavo vlade. Pri poimenem glasovanju o tem dnevnem redu je bilo oddanih v prilog tega dnevnega reda 264, proti temu dnevnemu redu 166 glasov. Pred glasovanjem je med drugim imel socialistični poslanec Nodigiani obširen govor, v katerem je utemeljeval ostro opozicijo socialistov proti vladi. Socialistični poslanec Riboldi je predložil še naslednji dnevni red: "Zbornica ugotavlja nezmožnost vlade, pustolovcev in vodilnih krogov, da bi rešili reško in jadransko vprašanje in opozarja na škodo, ki bo izhajala iz te nezmožnosti za državo, za italijanske pokrajine in za vprašanje miru in medsebojnega prijateljstva narodov. Povdarja kot programatične smernice zunanje in mirovne politike nastopna načela: Nobene aneksije in pravica narodov do samoodločbe. V poimenem glasovanju je bil ta predlog Riboldijev odklonjen z 228 proti 116 glasovom.

Poslanec Salvemini in Pirolini sta predložila nastopni dnevni red: Zbornica pozivlje vlado, naj vzpostavi direktna pogajanja z jugoslovansko delegacijo o jadranskem vprašanju, ki so bile prekinjene v Pallatzi. Ministrski predsednik Giolitti je naglašal, da je že izjavil, da želi italijanska vlada doseči sporazum z Jugoslavijo v svrhu rešitve vprašanj med obema državama, da pa odklanja Salveminijev predlog, ker je predlagatelj ob njegovem utemeljevanju dal temu predlogu značaj nezaupnice za vlado. Nato je Salvemini odtegnil svoj predlog.

Slednjič je bil stavljen še predlog posl. Buggino, ki zahteva demobilizacijo letnikov 1897 in 1899. Ministrski predsednik Giolitti izjavlja tudi v imenu službeno došnega vojnega ministra, da je njegov namen, čimprej odpustiti letnika 1898 in 1899 in izvršiti nabore naslednjih letnikov. Tudi predlog posl. Buggina je bil pri glasovanju odklonjen.

Težkoča.

Jožef Keating

Kadval je stal potrt sredi kuhinje in držal klobuk v roki. Svetiljka na mizi je obsevala navadne podobne, skrbno izdelane omaro za perilo, s hrbitičem proti steni, in debelo biblijo, ki je ležala na plošči, obkrožena od porcelanastega drobiža. Esterina kuhinja je bila vesela in prijetna.

Ester je sedela na kivala pri mizi, sama privlačna tako kot njena kuhinja. Petero let dvostvaja ji ni vrezalo v lica nikakih sledov trpljenja. Čistomladostna, črna-oka, čedna matrona je bila to.

Vendar se je zadržal, v kateri je tičal Kadval, zrealila tudi na njenem lepem licu.

"Kaj bi napravil?" je vprašala, ter izdala z glasom in v potezah svojo potrtost, ko se je ozrla na oglatega, nerodnega možaka.

"Yraga čemu ne bi poskusil?" je potipal. "Poročiva se, Ester! Rad bi skrbel za te in za tvoje fanta."

"Kadval" je odvrnila zelo resno, "vzela bi te že jutri. Ampak Edvin, ta neče ničesar slišati o tem. In kaj naj naredim?" On mi ne bo pustil —"

Esteri je bilo tako bridko, da še končati ni mogla, kar je hotela reči.

Z vseh mogočih vidikov sta se preresetala zadevo in vedno in vedno sta zadela ob eno edino težkočo: ob Esterinega sina. Ta se je upiral z vso močjo njuni poroki in oba odrasla, zrela človeka sta bila brez moči.

Kadval je bil pripravljen, opravi tudi brez njega. Materi pa sree ni dalo storiti kaj takega. Klenila se je poveljem svojega mladika, katerega je oboževala.

"Tega on ne razume", je menil Kadval žalostno in mečkal klobuk; mogoče, če bi ga obiskal — sam!"

Tako je predlagal dolgi možak in pridržal sapo, kakor bi bilo sklicevanje na otroka najvažnejša stvar na svetu. Ester je hlastno pritrdila in celo navedla različne argumente, ki naj bi jih Kadval izvelel na svetlo. Na vse te tehne razloge je drugo jutro slučajno srečal Edvina.

Kadval je bil skočil iz rudniške vzpenjače na vrhu Cunnonskega premogovnika, ki ga je pripeljala v rudniški rudarji s gorečimi svetilj-

Copyright by Underwood & Underwood.

Tajnik Daniels daje dem. podpred. kandidatu Rooseveltu zlato kupo.

lastila. Kakor, da bi ne bilo sredstva na svetu, da bi pobil Edvino novo sovražnost. Dokler bo dečko živ, se Ester ne bo hotela poročiti nikoli! Otožen se je Kadval obrnil proti rudniku.

To se je zgodilo tistega dne, ko je udarila voda v Cunnonske jame, preden so imeli rudarji dovolj časa oblačiti si flanelaste srajce.

Tok je privrel v trenutku, in nihče ni vedel od kod. Rudar, s katerim je kopal Edvin, je bil eden prvih izmed tisoč mož in fantov, ki so opazili nevarnost. Sekal je premog na zgornji strani odredka. Svetiljko si je pripel za pas. In od te zgornje strani je pričel udarila voda. Mož jo je zagledal, svetiljko jo je v njegovi luči — rumen curek. — Komaj je imel časa zavpiti nižje spodaj kopajočemu Edvinu, naj pazi, ko ga je slap popadel lik stena lave in ga zgrabil, dasi je odskočil na stran ter ga vtopil prvega, izpodbi strop in pokopal moža v skalah. Kup razbitega kamenja in travov je za hip zadržal vodo, ki se je pa kmalu preválila preko zapreke in udarila naravnost dol med premogovnimi stenami.

Edvin je v hipu, ko je bil mož ubit skoro pred njegovimi očmi, kričaje zbežal od mesta. Svetiljko je pustil viseti na drogu. Slišal je močnejše sunenje potoka za seboj. Pot po rovu se je vzpenjala navzgor. Strmi klance je zavalaval, da ga niso dohiteli. Toda bežal je v temi in si ni mogel reči, kam.

Če bi bil imel še svetiljko, bi bil že našel izhod; brez te je bil izgubljen. Blodil je preko železnih tračnic pod nogami, butal ob tramove ob stenah, ki so podpirali nizki strop, praskal se je ob surovem stenskem kamenju, se zaletaval ob zaprte zračne duri in si večkrat skoro zdrbil čepinje, ko se je prehitro in pretrdo zagnal ob kako stvar. Slišal je oddaljene prestrašene kliče v rovinah, in včasih je šumel mimo njega blesk trepetajočih luči tam zgoraj. Toda bile so predalet, tako daleč. Možje in dečki so se kosali s slapovi, da bi čimprej dosegli vzhodni rov — edino pot domov.

Ušesa so mu bila polna gromenja voda v tunelih. Bal se je obrniti se kamorkoli.

Konji, nori, splašeni, sopeči rezgatajoči, so pridirjavali iz odprtin na vsaki strani, in bil je v nevarnosti, da ga potepajo do smrti. Plazil se je v blatu ob stranskih stenah in poslušal ubito žvenketanje njegovih komatov, ko so švigali v sosedne rove, najbrž naravnost v vodo.

Ni ga zanimalo, kaj bi moglo biti vzrok nesreči. Pozneje je vsak govoril, da je bila nekje v rudniku napaka in da sa je zrušila barjera med Cunnonskimi rovi in starim premogovnikom pod bočjem hriba, nedaleč od Esterne hišice.

Začul je pred seboj ropot, ki se je bližal in sklepal, da je začel v napačen rov; zdiral je na vse moči nevarnosti v naročje mesto da bi se ji bil ognil. Tuneli navzgor in navzdol so bruhali curke, ki so se valili do rudnika. Zalili so gotovo že več nego enkrat rudokope.

Za trenotek je bilo videti, kot da ločen oddelek rudnika zavira, da bi se razliti dol po nižjih rovinah. Najhitrejši tok ga je že dohitel. V glavi mu je tolka edina misel: Vrni se!

Lahko mu je bilo teči, navzdol, toda za dve minuti je že začutil sočražnika tik za seboj. Čul je, kako je lomil tramovje. Za petami ga je plašilo. V brezglavem diru se je ustavil pred lesnimi vrati, ki so zapirala pot. Skozi ta vrata je že tekel preje, ko je zbežal s prostora, kjer je delal na vrhu strmine. Vrata so bila zbita iz desk in so se odpirala proti njemu.

Položil je tresoče se prste na njega.

Malenkostna zamuda — in voda ga je zajela; preden je mogel krikniti: "Mama!" je odnesla voda vrata in dečka in vso ropotijo dol po rovu do tja, kjer je bil zakopan njegov "mož".

Ko je Kadval, dolgi mož, katerega je deček sovražil, dohitel ostale rudarje, našel jih je na smrt prestrašene. Stisnjeni skupaj so čakali, da jih potegnejo kvišku: kričali so in trepetali, kleli in molili. Le redki so bili, katerih svetiljke so še gorele svetlo. V slednjihovih kretanjih, nihajoče luči so metale žarke na vodni tok, ki jih je zasledoval. Voda jim je kapala z las, z brad, kapala z obrvi, z naglih teles. Jamske vzpenjače so švigale gor in dol, da jih rešijo iz ječe. Zdaj pa zdaj se je zalil mož iz hropeče gručice v lužo, ki jim je segala do pasa in se ni več prikazal. Take so drugi brž uлови kot ribe in če je bil že tako izmučen, da se sam ni mogel več držati na nogah, so ga podpirali tovariši, dokler ga ni bilo mogoče stisniti v rešilno košaro.

Kadvalu se ni nič manj kot drugim mudilo ven. Pritekel je iz svojega rova do vzpenjače z enim samim skokom. V boju z valovi je izgubil vse razen čevljev, hlač in prizgane so se potile od vode.

Toda, namesto da bi bil skočil v košaro, je motril gručo, dvigal luč pri vsakim mlajšem obrazu in klicel Edvina.

Noben deček se ni ogledal. Nihče ni videl Edvina ali njegovega tovariša.

"Za boga!" je kriknil Kadval "Esterin sin je spodaj."

Kadval, ki mu je otrok povzročil toliko muke, je pokazal košaro — rešiteljski hrbet in stekel v tunel, toku naproti, ki ga je objel do bokov, hoteč ga izbljuvati spet ven.

"Brez fanta ne pridem k nji!" je vzklikal, da so besede grmele preko voda.

Bilo mu je seveda jasno, da je Edvin prejkone mrtve in da mu preti skoro gotovo enaka usoda, če gre še bolj globoko. Vendar je bledel dalje. Tenki lasje so se mu pripelili na tilnik vsled pogostega potapljanja.

Kadarkoli je dvignil svetiljko oblazila je luč same razvaline. Dospel je do odredkov, kjer je bila voda že odtekla. In vse, kar je bilo zmogočno in se je svetilo, se je oddaljalo v žarkih svetilke, zlomilo in tramovi, srknjenji konji, prevrnjeni vozovi, odtrgane in v svitke zvite tračnice. Plazil se je dalje in začel za bele kupe zrušenega stroja in v globoke mlake, ki so se nabrale ob njih. Čul je naprtnega bobnenje toka, ki se je valil vse

Zadružništvo v Sloveniji.

(Iz gl. urada J. R. Z. po poročilih našega zastopnika v Jugoslaviji, F. Zalaznika.)

Vsakogar, ki dospe iz Amerike v Jugoslavijo, mora predstaviti trdna volja in veselje Slovenca, ki se je z vse energijo vrgel na delo, da popravi kar je uničila svetovna vojna. Brez dvoma se bližajo velikim izpremembam v človeškem življenju. Ne samo, da je padla trbha Avstrija in z njo politični in nacionalni stebri, ampak tudi na gospodarskem polju se bodo začrtala popolnoma nova pota.

Do sedaj smo malo poznali slovensko, še manj pa jugoslovansko gospodarstvo, sedaj stojimo pred časom, ko si ga bomo morali graditi, oziroma si ga še gradimo. Od dobrih voditeljev in rok delavca je v največji meri odvisno, kakšna bo naša gospodarska stavba.

Samoodločba, zvezda voditeljskega slovenskega naroda, katerega ga je privedla do tega, da je odložil svoje bojne kopje — je poteptana v prah in slehni Slovenec oz. Jugoslovanc smatra to le še kot prevaro, a to le v nacionalnih in omejenih vprašanjih — v gospodarskem oziru pa se je trdno poprijel samoodločbe, ker edino v gospodarski samoodločbi bo našel rešitev in lek smrtnim ranam, ki mu jih je prizadela vojna.

Po preobratu je nastalo neznošno pomanjkanje vsega. To pomanjkanje je rodilo vorizništvo in z veriženjem so rastle cene. Ker je primanjkovalo stroge kontrole je bilo mogoče veriznikom uhajati preko meje in nakupovati vsakovrstnih potrebščin, ki so se potem v Jugoslaviji prodajale za cene, katere so diktirali verizniki sami. Prav tako se je godilo s produkti Jugoslavije, ki so takoj, ko so zapustili tvornice, romali čez meje in bili prodani po visokih inozemskih valutah. V Jugoslaviji, na primer, ni bilo mogoče dobiti jugoslovanskega tobaka, — to je cigarete in cigar — dočim so se iste prodajale v vsakovrstnih količinah v Italiji. To ni trajalo dolgo — oblasti so stopile takim razmeram na prste in danes je verizništvo v Jugoslaviji skoraj stvar preteklosti. A ostale so slabe, zelo slabe posledice — to je nezmožna draginja. Nič slabega se ne godi tistim, ki so povzročili draginjo, kajti njih žepi so polni. Sama Ljubljana, na primer, šteje 100 takih verizniških milijonarjev, ki se zabavajo in šopirijo na račun privržencega denarja.

Delavci bi ostal brez pomoči, da ni imel svojih dobro organiziranih združenj, da ni imel svojih dobrih organizacij, potem katerih se mu je posrečilo vsaj deloma zvišati svj bori zaslužek.

Pod kontrolo delavca, to je socialne demokratične stranke so danes v Sloveniji sledeče vodilne organizacije: Nakupovalna Zadruga za konzumne in produktivne zadeve, druge in zavode R. Z. in O. Z., Zveza gospodarskih združenj za Slovenijo in Ljubljani, Konzumno društvo za Slovenijo, v. z. o. z. in Splošno kreditno društvo v Ljubljani.

Koliko premoreje to in v koliko kontrolirajo trg za delavca nam pove sledeča statistika:

Nakupovalna zadruga za konzumne in produktivne zadeve in zavode, r. z. o. z. v Ljubljani je zadruga veletrgovina, ki v velikem nakupuje življenjske in oblačilne potrebščine in jih prodaja svojim članom za debelo in drobno Zadruga prodaja tudi pridelke in izdelke svojih članov. Člani te nakupne Zadruga so konzumne in neproduktivne zadruga, industrijska in veleindustrijska podjetja in državni obrati. Ti člani, po številu sto, oskrbujejo nad 200.000 članov. Svoj delokrog razteza Zadruga na vso Slovenijo.

Zadruga je imela v prvem polletju 1920 nad eno milijardo prometa; blaga se je prodalo za več kot sto milijonov kron, predvsem množičnih izdelkov, kolonijalnega blaga, mesnatih izdelkov, itd. Zadruga ima dobro urejen glavni urad, kjer se z vso točnostjo posluje in ustreža željam in nametom.

Prostora, kamor je hotel, go (Konec prihodnjič.)

ročbam mnogoštevilnih članov. Uradniki Zadruga kupujejo blago v inozemstvu, spremljajo vlake takega blaga do Ljubljane, da se dostavi točno in sigurno, kajti tatlvine na vlakih so še vkljub strogim naredbam in kaznim na dnevnem redu, posebno na vlakih, ki prehajajo preko Italije.

Zveza gospodarskih združenj za Slovenijo in Ljubljani ima namen, da združi vse gospodarske zadruga v skupno organizacijo, da zastopa njih interese, razširja zadruga gospodarstvo z agitacijo in nasveti po obsegu in vsebini, pospešuje razvoj zadruga konzuma-daje ter nadzoruje upravo včlanjenih združenj v smislu zakonov. Sedež ima zadruga v Ljubljani, posluje pa seveda za celo Slovenijo. V prospeh članstva ima zadruga svojo lastno zadruga knjižnico, izdaja svoje publikacije ter v veliki meri po potrebi prireja tečaje v svrhu poglobitve zadruga izobrazbe in solanja zadruga funkcionarjev. Potrebna sredstva dobiva zveza potom rednih letnih prispevkov od svojih članov. K zvezi gospodarskih združenj lahko pristopijo vse konzumne, produktivne, kreditne in druge zadruga, kakor tudi družbe z omejeno zavezo, ako jih sprejme načelstvo. Predvsem seveda se zahteva, da imajo zadruga in družbe, ki žele pristopiti k zvezi zdrav finančni temelj, da imajo dovolj članstva, tako da je njihov obstoj zasiguren in da se strogo podvržejo pravilom in revizijskim zavezam.

Pa prevratu se je posebno začelo razvijati in čudovito večati Konzumno društvo za Slovenijo, v. z. o. z. Delavec je namreč spoznal, da ni dovolj samo, da je organiziran v politični stranki, ampak da je neobhodno potrebno, da se združi in organizira tudi na gospodarskem polju, ako hoče, da kedaj doseže svoje cilje. Spodnja statistika je najboljša pričča, kako rapidno se j edvigalo število članstva pa prevratu. Dasi je društvo ustanovljeno že od leta 1908, je šlo meseca julija lanskega leta komaj 7.362 članov in narasla v enem samem letu (1. julija 1920) na 17.792 članov, torej 10 tisoč članov v enem samem letu. Društvo ima sledeče trgovine:

1. v Šiški, 2. na Glincah, 3. v Ljubljani, 4. v Ljubljani, Sodna ulica, 5. v Ljubljani, Krakovski nasip, 6. v Trzinu na Gorenjskem, 7. na Savi (občina Jesenice), 8. na Jesenicah, 9. Koroška Bela-Javornik, 10. Rožna Dolina, Vič, 11. Borovnica, 12. Radovljica, 13. Kranjska Gora, 14. Mojstrana, 15. Celje, 16. Šoštanj, 17. Guštanj, 18. Prevalje, 19. Mežica, 20. Črna L. 21. Črna H., 22. Maribor, 23. Litija, 24. St. Lorene na Pohorju, 25. Kamnik, 26. Pragersko, 27. Krize pri Trzinu, 28. Sv. Ana pri Trzinu, 29. Gorje pri Bledu, 30. Fala nad Mariborom, 31. Ruše nad Mariborom, 32. Rogatec Slatina, 33. Zidanost - Radeče, 34. Štorje pri Celju, 35. Pliberk - Skrbna Vas, 36. Poljčane.

Poleg teh prodajalnih poseduje Konzumno društvo za Slovenijo še sledeče posesti:

Dve hiši v Ljubljani: Hišo v Trzinu: Hišo na Jesenicah: Hišo v Štorah in Delavski Dom v Mariboru.

Vloge v hranilnem oddelku: 1. julija 1919 K 291.967.12 1. julija 1920 K1,329,605.08

Vslužbenec v letu 1919 .. 115 Vslužbenec v letu 1920 .. 178

Prodajalen v letu 1919 19 Prodajalen v letu 1920 36 in dve gostilni.

V letu 1918-19 se je prodalo blaga za K6,422,374 in v letu 1919-20 pa za K50,282,403.00.

Poleg teh glavnih treh združenj so v Sloveniji še sledeče:

1. Mizararska Zadruga v Ljubljani, 2. Produktivna Zadruga Krojačev, 3. Splošna Nakupovalna Zadruga v Kočevju, 4. Nakupovalna Zadruga Ribnica, 5. Konzumno Društvo Borovlje, 6. Gostilniška in Zastavna Zadruga, 7. Delavski Dom v Jesenicah, 8. Spl. Konzumno Društvo v Zagorju, 9. Spl. Konzumno Društvo v Trbovljah, 10. Gostilniška in Stavbna Zadruga Delavski Dom v Trbovljah, 11. Konzumno Društvo Rudarjev v Hrastniku, 12. Zadruga "Ljudski Dom", Maribor, 13. Zadruga "Delavska Pekarna", Maribor, 14. Prod. Zadruga Krojačev, Maribor, 15. Prod. Zadruga čevljarjev, Maribor, 16. Hranilno in Posojilno društvo, Maribor, 17. Zdruga za Nakup in Prodajo "Sloga" za kmečke kraje v Ljubljani, 18. Zadruga "Socialna Matica", Ljubljana, 19. Splošno Kreditno Društvo v Ljubljani.

Zadnje, to je: Splošno Kreditno Društvo v Ljubljani, je denarna centrala vseh omenjenih združenj in posluje preko Slovenske Eskomptne banke v Ljubljani.

Vse omenjene zadruga so podrejene Nakupovalni Zadrugi kot blagovni centrali in Zvezi Gospodarskih Zdrug kot revizijski centrali.

Konzumno Društvo za Slovenijo ima v svojih prodajalnih tudi hranilne oddelke, kjer je mogoče članom konzumna hraniti denar kakor v hranilnici in kjer ga lahko dvignjo vsak trenotek slično ameriški čekovnemu računu, tako da nudi konzum svojim članom vse, kar oni potrebujejo.

To je vse delavčeva samoodločba na gospodarskem polju. Politično sicer razsajajo danes v Jugoslaviji in po Sloveniji klerikalci in se šopirajo in obstruirajo vse nasprotnne stranke — toda na smrt obsojenim moramo pustiti nekaj veselja ob zadnji uri. Delavec pa se pripravlja in organizira, da bo ob času ko prevzame vajat v svoje lastne roke mož na mestu, da bo vsak njegov korak — korak v boljše bodočnost, da bo imel na svoji strani dovolj sposobnih javnih funkcionarjev, ki bodo pokazali svetu, da so posobni voditi čez drn in strn, brez umikanja, kadar prevzamejo vodstvo jugoslovanskega naroda v svoje roke. To seveda je mogoče le pri skupini ljudi, ki so politična in ekonomska enota. Jugoslovanski, posebno pa še slovenski delavec vrti v tem oziru svoje dolžnosti, zavedajoč se kaj je dolžan bodočnosti in svojemu stanu.

To je bistvo obširnega poročila, katerega je poslal naš zastopnik v domovini, br. Zalaznik. Vsebinske informativne in instruktivne in jasno kaže potrebo organizacije delavcev ne samo na političnem, ampak tudi ekonomskem polju. Zadrugaštvo se je začelo lepo razvijati tudi v Ameriki in naa dolžnost je, da o tem večkrat spre-govorimo in se poprimo dela.

Belgijska vlada je že izdala zakon o uvedbi osemurnega dela in tedenskih 48 ur.

V viharju

Zložil A. Funtek.

V vodah nastal vihar je ljut, Trepetaj z njim in groze čut, V ponosni moči pene bele Tija čez bregre so vršele.

Brez glasa zroč vihar le-ta In grozo v njem in ples voda, Tako sem stal ob vodnem bregu, Tako ob pen vrščem begu!

In ko je divjal vihar je ljut In vzbujal strah in groze čut, Tedaj, tedaj, dekletke milo, Sree je to zate molilo:

Obvaruj Bog te, angelj moj, Ki vračam mi srea pokoj, Če v njem nastane srd viharja In grozo mu, obup ustvarja!

V oko tedaj ti zvesto zrem, Tolazbo zrem sočutno v njem, In kaj vihar bo v sreu mojem, Ko zrem ljubav v očesu tvojem!!

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVljena
5. JULIJA 1908INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sediš: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKEC, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIKA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK ŠKRABEC, 4664 Wash. St., Denver, Colo.
Zastopnik: ROBERT ROBLECK, 514 S. Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDEČIĆ, 4485, Logan St., Denver, Colo.
Zastopnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Chestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MIHAEL KAPSCHE, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOČMAN, 1203 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZDruževalni odbor:

Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 259, Ely, Minn.
PETER GESHILL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4467 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse domarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepirne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

Pojasnilo k protestu društva št. 8, Mulberry, Kansas.

Tem potom moram konstatirati, da protest, ki ga je poslalo društvo št. 8, ni bil na pravem mestu. Toraj k stvari!

Stran 4, člen 4. pravil Zapadne Slovanske Zveze je kakor sledi: Uprava in sestava Zveze:

- Konvencija.
- Inicijativa in člani s splošnim glasovanjem.
- Glavni odbor.
- Potem člen 5:

a) Konvencija je najvišja oblast, katera ima vso pravico ustavljati, spreminjati in preklicati vse postave zase, Zvezo in društva. Konvencija je ob eni tudi najvišja prizivna oblast, katera sklepa neovrzeno o vseh zadevah. Ista obstopi iz glavnega odbora in delegatov.

b) Redna konvencija se vrši vsako tretje leto v kraju, katerega določi prejšnja konvencija. Dan iste določi gl. odbor. (Izvanredna konvencija se vrši ako sklenete dve tretjini društev in članov in članic.) Toraj za izvanredno konvencijo se morata priložiti dve tretjini društev in članov in članic. Toraj prosim odbor dr. št. 8, kje je zapisano v pravilih, da za izvanredno konvencijo zadostuje, ako volijo 5 društev iz dveh različnih držav z 200 člani.

Pač pa je točka na strani 5. pod "Inicijativa in referendum", ki se po glasi takole:

6. a) Društva in gl. odbor Z. S. Z. imajo pravico predlagati splošno glasovanje v zadevah, ki prekoračijo delokrog gl. odbora. V 45 dneh mora biti to glasovanje predpisano od petih društev iz dveh različnih držav, katera društva pa morajo šteti skupno 200 članov in članic. Potem gre zadeva na splošno glasovanje. Glasovanje traja 45 dni in zahteva se nadpolovična večina oddanih glasov pri navadnih predlogih. Pri predlogih za spremembo ustave in pravil pa mora biti dve tretjini oddanih glasov.

Toraj ne, kakor se je izrazilo dr. št. 8, da 5 društev iz dveh različnih držav z 200 člani lahko skliče izvanredno konvencijo. Kar se tiče rezultata splošnega glasovanja, pa mora na vsak način biti potrjen od konvencije pa naj si že bude redna ali pa izvanredna. To je najvišja instanca. Ako člani v Mulberry, Kans. ne verujejo, naj se prepričajo pri raznih zavarovalniških oddelkih ali pa naj vprašajo gospoda Franka Aleša, ker on je predsednik in tajnik združevalnih odborov, kateri so se izrekli za združeno na konferenci v Cleveland, Ohio, njegov naslov je 2124 So. Cranford Ave., Chicago, Ill.

Res je, da konvencije stanejo članstvo ogromne svote denarja, ali ako pa nekaj hočemo storiti in smo se tudi takorekoč izrekli z nad dve tretjinski večino za združeno, potem se mora pokoriti postavam držav kakor zahtevajo. Ker v tem oziru tudi zahtevajo, da se mora rezultat ali pa vsaka taka točka, ki je zelo velike važnosti, dati potrditi sprejeti ali pa zavreči na konvenciji redni ali izvanredni.

Ker je pa tudi ravno združeno javno velike važnosti in pomena, zato Insurance Commissioners zahtevajo, da se ravnamo natančno tako kot nam zakoni države govore. Vendar: pa združili se bomo, večina je zato in ker pogodba govori da do 30. junija 1921 imamo časa, da se ista podpiše. Toraj izvanredne konvencije ne bo, pač pa se bo vršila redna konvencija prihodnje leto, to je 1921. Ker bi jo imeli morali meseca julija ali avgusta, naj bo pa meseca maja. Potem se vse obenem stori, ako bodo društva poslala svoje zastopnike in delegate in jim dale naročilo, da naj jo podpišejo, se bo to storilo, in konvencija se bo lahko zaključila v enem ali dveh dneh.

Zato je sedaj priporočam vsem društvom, posebno onim, katera so volila za združeno, da naj že sedaj skrbijo in imajo kake izvanredne prispevke v sklad, da bodo imeli za vožnjo delegata. Dolžnost gl. odbora kakor tudi krajevnih društev je, da zahtevajo in delujejo na to, da se bodo redna konvencija vrši meseca maja 1921, namesto julija ali avgusta. Tako bomo imeli nekaj časa, da se pogodba podpiše. Do tega časa moramo paziti, da ako nam bo le mogoče, dosežemo, stoddostno solventnost Zveze. Če bi bilo po novem letu 1921 malo izvanrednega asessmenta v smatrninski sklad, bi dosegli, kar moramo tudi imeti, ako se hočemo združiti. Toraj toliko v pojasnilo članstvu Z. S. Z. in društvu št. 8. v Mulberry, Kans., da se bodo vedeli ravnati v bodoče.

Z bratskim pozdravom

Frank Škrabec, gl. tajnik.

Opomba: — Prosim, da vsak član, kateri dobi glasilo, posebno pa tajniki krajevnih društev prečitajo pogodbo, pred člani še enkrat, kajti podpisala se bo, ako se tako sklene, na prihodnji konvenciji v celoti, kakor je priobčena.

ZDružitelna POGODBA.

Slovenska Narodna Podporna Jednota, bratska podporna organizacija, ustanovljena in poslujoča po zakonih države Illinois, se strinja s sledečimi organizacijami, ki se hočejo z njo združiti in ki ta namen pošljejo Franku Alešu, predsedniku združitelnega odbora, ali njegovemu nasledniku, pravo in pravilno sprejeto in potrjeno kopijo združitelne pogodbe najkasneje dne 30. junija 1921, napreč s Slovensko Delavsko Podporno Zvezo, enako organizacijo, usta-

novljeno in poslujočo po zakonih države Pennsylvanije, s Slovensko Svobodomiselnjo Podporno Zvezo, enako organizacijo, ustanovljeno in poslujočo po zakonih države Illinois, z Jugoslovansko Katoliško Jednoto, enako organizacijo, ustanovljeno in poslujočo po zakonih države Minnesota, in s Slovensko Zapadno Zvezo, enako organizacijo, ustanovljeno in poslujočo po zakonih države Colorado, v sledečem:

1. Imenovane štiri organizacije, ki morajo sprejeti združitelno pogodbo najkasneje dne 30. junija 1921, se združijo posamezno s Slovensko Narodno Podporno Jednoto, kakor hitro bo praktično in pod pogojem, da združitev odobri zavarovalniški departementi v državah, v katerih so navedene organizacije inkorporirane.

2. V slučaju, da katerakoli ena ali več organizacij izmed gori naštetih štirih zvez in: jednot ne odobri združitelne pogodbe ali je ne sme ali ne more sprejeti; velja kljub temu združitelna pogodba za ostale stranke.

3. Združitev v vsakem slučaju se izvrši na ta način, da gori imenovane organizacije izročijo Slovenski Narodni Podporni Jednoti vse poslovne knjige, denar in vse drugo imetje, ali predno se to izvrši, morajo blagajnik in drugi finančni uradniki Slovenske Narodne Podpore določiti položiti potrebno večje poročilo.

4. Čim Slovenska Narodna Podporna Jednota prejme premoženje, postane takoj odgovorna za vse obveznosti organizacij, ki so ji izročile svoja premoženja.

5. Pogodba pa ni veljavna med Slovensko Narodno Podporno Jednoto in tisto organizacijo izmed gori imenovanih, katera ob času izročitve premoženja ni stoddostno solventna ravno tako ni pogodba veljavna za nobeno organizacijo med imenovanimi, ako ni Slovenska Narodna Podporna Jednota ob času izročitve premoženja stoddostno solventna (kar se tiče posmrtniskega sklada na temelju lestvice National Fraternal Congress). Lahko se pa izvede pogodba, ako organizacija, ki ni solventna, doseže popolno solventnost v devetdesetih dneh od časa finančne preiskave.

6. Združitev, kot je določena v tretji točki te pogodbe, se mora izvršiti kolikor je mogoče najkasneje v šestdesetih dneh od časa, ko zavarovalniški departementi prizadeti države odobri pogodbo, in najkasneje v decembru 1921 se ima vršiti izredna konvencija Slovenske Narodne Podpore. Čas in prostor konvencije določi združitelni odbor, postavljen od prizadetih organizacij in v katerem ima Slovenska Narodna Podporna Jednota pet zastopnikov, Slovenska Delavska Podporna Zveza štiri zastopnike, Slovenska Svobodomiselnja Podporna Zveza štiri zastopnike, Jugoslovanska Katoliška Jednota in Zapadna Slovanska Zveza pa po tri zastopnike. Izredna konvencija se pa ne sme vršiti pred 31. decembrom 1920 in sklicati je ne sme nihče drugi kakor samo zastopniki v združitelnem d boru onih organizacij, ki so se združile po določbah te pogodbe.

7. Omenjena izredna konvencija obstoji: a) iz glavnih odborov vseh združenih organizacij, b) članov združitelnega odbora vseh združenih organizacij in c) delegatov krajevnih društev vseh združenih organizacij, ki se volijo na sledeči način: Eden delegat na vsakih sto članov; nobeno društvo ne sme poslati več kot dva delegata; društva, ki imajo manj kot sto članov, se lahko združijo z bližnjimi društvi, ki imajo manj kot dvesto članov, in volijo skupaj delegata. Društva, ki so na ta način združena, imajo pravico do delegata, kakor večja posamezna društva. Nobeno društvo se pa ne sme razcepiti v svrhu zastopstva.

8. Vsi člani izredne konvencije so opravičeni do dnevnice in povrnitve voznih stroškov iz blagajne Slovenske Narodne Podpore Jednote.

9. Omenjena konvencija ima popolno oblast napraviti izpremembe v imenu, ustavi, pravilih, določanju plačilnih obrov, upravi in volitvi uradnikov pri Slovenski Narodni Podporni ednoti, kakor želi, in po načinu, kot določa ustava in pravila S. N. P. J.; člani vseh združenih organizacij, ki so se združile s Slovensko Narodno Podporno Jednoto, se pa morajo podvreči v vseh ozirih zaključkom izredne konvencije.

10. Izredna konvencija mora zagotoviti v novi ustavi absolutno svobodo verskega, filozofičnega, etičnega in političnega prepričanja za vse člane.

11. Ustava in pravila, ki jih sprejme izredna konvencija, postanejo veljavna prvi dan četrtega meseca po zaključku konvencije. Do tega časa morajo biti v veljavi ustave in pravila organizacij, ki se združijo, in razmerje med Slovensko Narodno Podporno Jednoto in člani jednot in zvez, ki so se združile z omenjeno jednoto, se ravnajo po starih pravilih, izvemši kjer ta pogodba določa drugače in izvemši, da v tem času ni priziva zoper sklepe glavnega odbora Slovenske Narodne Podpore Jednote.

12. Kakor hitro se izroče premoženja imenovanih organizacij Slovenski narodni Podporni Jednoti po določbah v tej pogodbi, se ima takoj določiti glade dela gl. odborov združene organizacije in določijo se jim plače ali nagrade (pod pogojem, da dotični odborniki ostanejo v službi dokler ne stopi v veljavo nova ustava in pravila Slovenske Narodne Podpore Jednote); glavne odbornike s stalnimi službami imenovanih organizacij nadomestijo odborniki z enakimi stalnimi službami Slovenske Narodne Podpore Jednote, izvemši da glavni tajniki vseh imenovanih organizacij nadaljujejo s svojim delom v glavnem uradu Slovenske Narodne Podpore Jednote pod odzorstvom glavnega odbora Slovenske Narodne Podpore Jednote za toliko časa dokler ne stopi v veljavo ustava in pravila, ki jih sprejme izredna konvencija; dotični glavni tajniki prejemaajo svoje plače do omenjenega časa. Glavni odbor Slovenske Narodne Podpore Jednote lahko vpoli tudi druge gl. odbornike združenih organizacij, da izvršujejo dela, ki so jih prej vršili in v tem slučaju so opravičeni do dnevnice po pravilih organizacije, h kateri so prej spadali.

13. V slučaju, da kateri glavni odbornik, krajevno društvo ali posamezni član kateregoli organizacije, ki se združi s Slovensko Narodno Podporno Jednoto, ni zadovoljen s kakšnim sklepom glavnega odbora Slovenske Narodne Podpore Jednote, ki je sprejel po združenju, se mora prizadeti gl. odbornik, krajevno društvo ali posamezni član začasno pokoriti sklepu, ima pa pravico vložiti priziv proti dotičnemu sklepu pri novem glavnem odboru Slovenske Narodne Podpore Jednote, ki ga izvoli izredna konvencija.

14. Vse stroške združenja (ne pa pripravljalnih izdatkov posameznih jednot in zvez) plača Slovenska Narodna Podporna Jednota. Takaj so vsi ti stroški, ki nastanejo pri selitvi gl. tajnikov združenih organizacij, kot je vožnja na železnicah, stroški s pošiljanjem opreme itd.

15. Vsa krajevna društva obdržijo zaradi točnosti v poslovanju stare številke in imena do časa dokler ne stopijo v veljavo nova pravila, ki jih sprejme izredna konvencija. Vsa korespondenca med društvi in gl. odbori se do tega vrši na starem pisnemem društvenem papirju, toda pisma, naslovljena nečlanom, se morajo označiti z besedami "Ta organizacija se je združila s Slovensko Narodno Podporno Jednoto".

16. Vprašanje solventnosti vseh prizadetih organizacij odloči cenitelji (actuaries), ki je priznan od države in čigar poročilo o solventnosti mora zadovoljiti zavarovalniški departement države Illinois. Stroške računске preiskave v svrhu solventnosti trpi vsaka posamezna jednota in zveza in svote dotičnih izdatkov se zabeležijo v poročilu kot plačane, ali pa kot dolg, ki še ni plačan.

Pogodba sprejeta in podpisana v imenu prizadetih jednot in zvez dne 19....

Slovenska Narodna Podporna Jednota.

predsednik.

tajnik.

(Pečat)

Slovenska Delavska Podporna Zveza.

predsednik.

tajnik.

(Pečat)

Slovenska Svobodomiselnja Podporna Zveza.

predsednik.

tajnik.

(Pečat)

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

predsednik.

tajnik.

(Pečat)

Zapadna Slovanska Zveza.

predsednik.

tajnik.

(Pečat)

Neodrešena domovina.

Z Gorjanki.

Goriški Slovenci so si ustanovili svojo obnovitveno zadrugeto. Ze obnovo dežele ne zadošča samo denar, marveč je potreba tudi sistematičnega dela na temelju jasnega programa. taljan je v deželi. Mnogo je obetal, storil ni nič. Slovenci so pa hočejo obnoviti deželo kar najlepše, zato ne zamuja jo časa, marveč si sredi velikih težko hočejo pomagati sami z obnovitveno zadrugeto. Naj se krepko zganajo vsi zainteresirani činitelji pa bo uspeh gotov.

V Tolminu je, kakor znano, "slovensko učiteljske", to se pravi, učenci so Slovenci, učitelji pa Italjani, ki lomijo za silo slovensčino. To ni nikak učni zavod, ampak šolsko škupcealo, katero pa proglajajo Italjani za važen slovenski inštitut. Učiteljske mora biti res slovensko, nameščeno pa mora biti v Gorici in ne v Tolminu. Nadejamo se, da pridejo razmere, ki dajo goriškim Slovence vse pravice na šolskem polju. — Na Vogrskem se je vršila velika ljudska prireditel, ki je uspešno izborna. Petje domačega zbora, potem zborov iz Bilj, Črnič in Ikenč, je bil oprav dobro. Igra je tudi dobro uspeša. Udeležba je bila velika. Prav je, da se vzbujajo društva v novo življenje. Le čisto naprej!

V Narodni tiskarni v Gorici izide v kratkem zbirka humoresk, ki jih je spisal znani prijatelj Damir Feigel.

Zaigiranje kresov na čast sv. Cirila in Metoda na Tolminskem.

V sv. Luciji ob Soči in v okolici so praznovali Ciril-Metodov dan na zelo lep način. Na predvečer praznika točno ob 22. uri so zaporedi kresovi po celi dolini. Povsod so švigale rakete v zrak in streljanje iz pušk je bil tako silno, da so se gospodje karabinerji kar spogledovali odkod prihaja to. Na trgu sv. Lucije, sedaj začasno "Piazza Venezia" so že pričele že zgodaj zvečer zbirati se navdušene množice ljudi, vraš se je sprevod po vasi, med katerim so se prepevale naše narodne popevke in kot zaključek seveda "Lepa naša", nakar so se množice mirno razšle. Lahi so ves čas nervozno opazovali te dogodke, toda vmešavali se niso popolnoma nič. Drugi dan je na gričku nad Sv. Lucijo ponosno, toda le malo časa plapolala naša trobojnica; z velikim junaštvom so jo Lahi sneli ob 10. uri.

Na Idriji ob Bači so fantje nosili po vasi trobojnico in peli naše himne. Lahi so hoteli to preprečiti, toda naleteli so slabo, fantje so jih nagnani v beg, šele 40 mož alpinov je ukrotilo 10 neoboroženih fantov, katere so nato odpeljali v klenjene verige v zapore; vsi pot so jih surovo suvali in pljuvali nanje.

V tolminskem Lomu so razobesili 15 m dolgo trobojnico in zasta va je ves dan plapolala in ozarjala skorajšnjo osvoboditev.

Dne 15. julija je prišla v Tolmin artilerija s tremi topovi in avtomobilih; hudomušni otroci so jim pa pisali na zaprašene čevlje "SHS". Po vsem Tolminskem živi duh našega pesnika Gregorčiča; vsi težko čakajo dan rešitve. Po celi dolini se pridno pripravljajo, da bodo svoje osvoboditelje dostojno sprejeli.

Na realki v Idriji

je delalo maturo 22 dijakov (2 eksternista). Uspeh je jako ugoden. Eden, Gantar iz Idrije, je napravil maturo z odliko, 17 soglasno in 4 z večino glasov. Profesorjev je bilo 18, vsi Slovenci, razven učitelja italjansčine, ki se je pa tudi že navadil nekaj slovensčine. Drugo šolsko leto bodo do 4. razreda paralele.

Barake gradijo Italjani

na otoku Žirije, ki je najoddaljenejši od dalmatinskega bali in je torej najbližji italjanski strani, in sicer za 5000 ljudi. Čemu barake? Najprvo se je mislilo, da bodo služile za nastanitev italjanskih vojakov, ali kmalu so povedali, da hočejo na tem otoku internirati prebivalstvo iz Sibenika in okolice za slučaj izbruha vojne med Italijo in Jugoslavijo.

Eksplodizija.

V Piacenzi je treščilo v skladišče razstreljiva in 70 ton balistit je zletelo v zrak.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblašteni pobrati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Vsa zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je:

Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00;

za štiri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.50.

San Francisco, Cal.: Jacob Lovšin.

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Škrabec.

Pueblo, Colo.: Peter Collig, John Germ, Frank Janesch in A. Kočevzar.

Salida, Colo.: Louis Costello.

Sumner, Colo.: Math. Kernelj.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Clinton, Ind.: Lambert Bolekar.

Aurora, Ill.: J. Verbič, 635 Aurora Avenue.

Chicago, Ill.: Joseph Bostik, Joseph Blah in Joseph Beržič.

Idaho, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zalezel.

Macomb, Ill.: Frank Augustin.

La Salle, Ill.: Matija Komp.

North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math. Ogrič.

South Chicago, Ill.: Frank Černik.

San Francisco, Ill.: Matija Bambich.

zdravje v družinah.

Nered črev

je v vročih poletnih mesecih in zgodnjih jesenskih priobeh, odraslih in pri otrocih splošno prikazen. To prihaja morda od nepravilne hrane, pijače ali hitre izpremembe hrane ali drugih vzrokov.

Severa's
Diarrhoea Remedy

(Severov Pripomoček proti driski) se je izkazal vedno kot zanesljivo zdravilo za drisko, izloščene krize, colico, proti poletnim neredom drobovja itd. Dobro in sigurno za otroke — odrasle in otroke. Cena 80c in 2c davka. Na prodaj pri lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek.
Franklin, Kansas: Frank Leskovic.
Frontenac, Kansas: Rok Firm.
Ringo, Kansas: Mike Pencil.
Kittimiller, Md.: Frank Vodopivec.
Chisholm, Minn.: Frank Govž in Jakob Petrich.
Calumet, Mich.: M. F. Kobe in Pavel Schalta.
Eveleth, Minn.: Louis Govžo.
Gilbert, Minn.: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Povše.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
Ely, Minn.: Frank Govže in Joseph J. Peggel.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Great Falls, Montana: Math. Urih.
Klein, Montana: Gregor Zobeč.
Gowanda, N. Y.: Karl Sternla.
Little Falls, N. Y.: Frank Masla.
Warrenton, Ohio: Frank Poje in Alb. Poljanec.
Collinswood, Ohio: M. Th. Slapnik.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, Charles Karlinger, in Jakob Resnik.
Lorain, Ohio: Louis Balant, J. Kumle in M. Ostanek.
Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
Youngstown, Ohio: Anton Kikelj.
Oregon City, Oregon: M. Justin.
Alleghany, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Broughton, Pa.: Anton Ipavec.
Burdine, Pa.: John Demšar.
Conemaugh, Pa.: Ivan Puk in Vid Rovankič.
Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozoglov.
Dunio, Pa.: Anton Oshaben.
Export, Pa.: Louis Supančič.
Forest City, Pa.: Mat. Kamin.
Farrell, Pa.: Anton Valenčič.
Imperial, Pa.: Valentine Petercel.
Greensburg, Pa.: Frank Novak.
Irwin, Pa.: Mike Pavšek.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanec.
Luzerne, Pa.: Anton Ozolnik.
Manor, Pa.: Frank Demšar.
Moon Run, Pa.: Frank Maček in Frank Podmilšek.
Pittsburgh, Pa.: U. Jakobich, Z. Jakše, Mat. Klarich in I. Magister.
Ralphston, Pa.: Martin Korochetza.
Reading, Pa.: J. Pordiro.
Steelton, Pa.: Anton Hrga.
Turtle Creek, Pa.: Frank Schiffer.
West Newton, Pa.: Joseph Jovca.
White Valley, Pa.: Jurij Previč.
Wilkes, Pa.: J. Petercel.
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
Coketon, W. Va.: Frank Kocina.
Thomas, W. Va.: A. Korochan.
Milwaukee, Wis.: Adolf Mantel in Jozip Trtnik.
Sheboygan, Wis.: John Stampfel in H. Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Štok.
Rock Springs, Wyo.: Louis Tanczer in A. Janča.

Naš pakt s Srbijo z dne 1. decembra 1918.

II.

In tako računa Italija dobič kogodbe v Londonu in Versailles in žalostno toži, da Italija pravzaprav ni drugega dobila kot — la-koto in prazen žep in da ji zavetniki od svojega obilja ne dajo iz-hvaljenosti niti tolike tisoč ton prepotrebnega premoga, da bi se za silo ubranila pogina. Dejstvo je namreč, da naraščajo radi po-manjkanja premoga in nevrjetne draginje premoga cene domačim tovarniškim izdelkom, kar zopet žene drugim potrebnim cenam kvišku. To pa dela med ljudstvom hudo kri, tako da pojavi, ki smo jih ravno kar doživeli v Italiji, niso drugega kot nujna, absolutna in kategorična posledica absolutno zavojenih razmer.

Ali pa more italijanska industrija, v kalikor je še v čisto doma-čih rokah, tekmovali danes, ali bo sploh mogla tekmovali tudi v bo-doce n. pr. z nemško, angleško in ameriško? To je tudi vitalnega pomena za njen oprebiti delavstvo, ki se bo moralo seliti, ko ne bo doma imelo ne jela in ne dela. Odtok delavnih rok pa je tudi velika izguba v ustroju narodnega gospodarstva! Tako vidimo, da je po-manjkanje surovin in premoga za italijansko industrijo in njeno de-lavstvo uprav katastrofalnega pomena. Zakaj, kaj naj dvigne zopet Italijo do blagostanja, če ne industrija in trgovina? Kaj pa, če vsi rapori ne prinesejo tistega haska, ki ga pričakuje Italija od svoje industrije in trgovine. Čim manjši je izvoz, tem manj zasluži — ladje. Uvoz surovin pa postaja radi slabih valutnih razmer za Italijo kaj problematične koristi. Potem pa vprašanje kredita v tujini! Pro-dukcijški stroški morajo ceno blagu le še dvigniti in ga onesposo-biti za konkurenco. To pa ne kaže, da bi delal italijanski industrije v lastno izgubo! Zvečati se mora zato ali s tujim kapitalom, ki mu prekrbi po lastni ceni potrebne surovine, ali pa mora pritisniti na delavske plače in jih potlačiti, kar pa pri komunistični sili italijan-skih dilevec ne pojde prelahko. Tako stopi industrija med dvema ognjema; ali tuji kapital in odvisnost od tujine ali pa revnosta de-lavstva in njegov odhod s trehuhom. Toda tudi tu de-lavstvo ne bo imelo mnogo izbire, ker Avstrije ni več, v Nemčiji že danes po več dni ne delajo tovarne, v Franciji je za nekaj časa delo pri obnovi zemlje — v Ameriki pa mora tudi priti do velike delav-ske krize radi padanja cen in zmanjšane produkcije....

Odškodnina zadnji up.

Izvozna in uvozna bilanca Ita-lije samo potrjuje, da je popol-noma odvisna od dobre volje — upnikov! Toda kaj naj dviga to dobro voljo na svetovnem trgu? Morda Italije up, da ji Nemčija poplača ves ogromni milijardni de-ficit? Kaj pa če se tudi Versail-ska in ne vemo še katera mirovna pogodba razblini v nič, kar ni ta-kle nemogoče od tistega hipa, ko se je Wilson nevoljno odtegnil iz Evrope in entente prepustil lepo samo pri urejevanju evropskega mira? Ali je ta karta morda bolj podprta, kot je bila ona v — Lon-donu leta 1915? Svet se danes kaj čudno suče in ni nemogoče, da je Nemčija vsled pritiska rdeče Ru-sije danes že enakovreden pogod-benik, ali pa prav kmalu posta-ne....

Odškodnina je prenegotova po-stavka v italijanskem proračunu, posojevalci pa tudi niso slepi za realne razmere, ki so nastale v no-vi Evropi po razsulu štirih cesar-štev; ruskega, avstrijskega, nem-škega in turškega. Izmed avstrij-skih ostankov ima edina Jugosla-vija vse realne predpogoje, da se razvije v — balkansko velesilo, s katero treba že danes bolj računa-ti kot pa strito in večno lačno in-čez glavo v milijardnih dolgih za-kopano Italijo, opirajočo se na u-bogo berglo londonskega pakta!

To je danes po poldrugem letu izza novembra 1918 — za nas ve-selo, da Italijo pa silno žalostno dejstvo. Italija se je pa pred celim svetom razgalila za docela banke-retnega širokoustneža, ki vpije in bije po mizi ter maha toliko ča-sa z nožem okrog sebe, ključo na korajžo soseda, dklar se onemogel ne sesede istega čne ko pod lipo z bobnom razglase njegovo — go-spodarsko smrt.

Umljiva je zato žalostna tožba zunanega ministra conte Sforza napram dopisniku pariškega "Pe-tit Journala" tik pred odhodom v

Bruselj in Spa: "Če bi bili Vi ži-veli zadnje čase v Italiji kjer se tri dni v tednu ne je mesa, kjer je na mesto blagostanja nastopila beda vsled trajajočega vojnega stanja, bi razumeli, da je vpraša-nje odškodnine, ki bo v razpravi za nas vitalnega pomena. Zakaj 650.000 imamo mrtvih in ujetni-kov. Med temi jih je do 50 odst. jetničnih po raznih mestih. Premog je po 800 lir tona, 30 milijard mo-ramo izplačati za pokojnine in podpore ter vojne odškodnine...."

Če bi Italija takoj prejela vsel 10 odst. odškodnine, ki ji jo je do-lečila konferenca v Bruslju, bi komaj zaleglo za prvo in naj-večjo silo; londonski pakt je bil predrag špas tudi za Italijo.

Nauk, ki ga je hotela entente ubiti v glavo Nemčiji, drži s pol-no težo tudi Italijo za grlo. "Sa-ce egoismo" je torej že dobro iz-plaćan, popolnoma pa še ne, ker je še vprašanje, če bo sploh kaj o-stalo v veljavi "svete" listine, k-je je dala Italija leta 1915 v pod-pis Angliji, Franciji in Rusiji. Zakaj Rusija je danes kolos, ki je samo začasno izginil, da je o-bleke premenjal in z novo idejno silo stopil pred trepetajoče sod-nike — sveta.

Ni malenkost 40—50 milijard kron, ki jih baje ima Jugoslavija vračunavši dedščino po Avstriji in Srbiji, toda breme 3000—4000 K, ki ga nosi en Jugoslovian, daleč nadkriljuje ono breme, ki teži isto časno enega prebivalca Italije; je najmanj trikrat toliko.

Nashe žito, naši pridelki in naš les so realnejši za bodočnost, kot pa so fige, rožice, citrone itd. v dobi, ko je Italija razglasila po vsem ozemlju revizijo žita, Ju-goslavija pa sporočila kupecem, da ima toliko živil, da bi nasitila — vso lačno Italijo in še samo se-be! To je rezultat našega pakta s Srbijo z dne 1. decembra 1918.

Varčen revolucionar.

Zanimiva ali vsaj poučna poste-kljaj. Vzrok tega je razviden iz dica obiska George Lansburyja ene teh brzojavk. — Če ne bomo podpirali Daily Herald, — je brzojavil Litvinov č. se njega in ki je bila ravno kar objavljena. Urednik lista Daily Herald, agresivnega socialistične-ga lista, je Mr. Lansbury prišel razaj iz Rusije ne tako razočaran kot so bili drugi angleški sociali-sti potem, ko so videli boljše vije-že oči v oči. Sedaj pa je jasno, da jih ni zaman občudoval. Mr. Lan-sbury se je globoko zanimal za so-vrjete, a se je še bolj zanimal za svoj list. Zavedal se je tudi pri-mernosti, da dobi lepo majhno podporo od boljše vije, da po-ko kot nadaljni poskus zlobne ka-pitralistične družbe, da škoduje res-

ničenemu prijatelju naroda. Zakaj pa bi končno človek, čeprav je revolucionar, prenehal biti var-čen? Mr. Lansbury je nudil sijajen vzgled direktne akcije, za katero se zavzema. Potreboval je denar-ja in papirja ter nastopil direk-tne, da dobi oboje od sovjetov.

Poezija in politika sta si na-sprotni kakor ogenj in led.

Dr. I. Vošnjak.

ISČE SE UPRAVITELJ.

Waukegan—North Chicago Co-operative Association isče upravi-telja za upravljanje trgovino z gro-terijo in mesom. Poštenost, izku-šenost, znanje slovenskega in an-gleskega jezika so predpogoji za priglase. Kdor se misli priglasi, naj ne odlašaja s tem. Prigla-site se osebno in pisмено na spod-nji naslov, kjer dobite vse nadalj-ne informacije. — John Zakov-ek, 1317 Wadsworth Ave., Wau-kegan, Ill. (3x 12,21,24—8)

VABILO

na koncertno vokalno s igro in plesom, ki ga priredi slovenski pevski zbor "Jugoslavija" v so-boto 28. avgusta 1920 v dvorani društva sv. Alojzija v Conemaugh Pa. Na tej veselici bo iz prijaz-nosti sodeloval slovenski drama-tični odsek iz Conemaugh, ki bo pripravljal igranje "Kako je kmet prišel na kmetov kopal". Poleg izbra-nih pesmi v moškem in mešanem horu, ki jih bo proizvajala "Ju-goslavija", bo vsestransko pre-ljubljeno za lačne, žejne in plesa-želne. Rojaki iz Johnstowna in okolice, vdeležite se te redke pri-reditve mnogoštevilno! Vstopnice e dobiti pri vходу v dvorano ter tanejo za moške 50c, ženske 25c. Veselični odbor.

PLAČAJTE, KO BOSTE ZDRAVI.

Take ponudbe vam ne nudi noben drugi zdravnik. Jaz imam toliko zaupanja v svoj uspeh in sposobnost, da vas morem ozdraviti, da za svoje prizadevanje pri vašem zdravljenju ne zahtevam niti centa vnaprej. Plačajte za moje uslugo, ko boste zdravi. Jaz sem najstarejši specialista v Pittsburghu, s 42 letno prakso. K meni prihajajo ljudje od blizu in daleč, da jih hitro ozdravim. Govori se slovensko.

Dr. B. F. MULLIN, specialista.

411 FOURTH AVE., 2 nadstropje. PITTSBURGH, PENNA.

Nuga-Tone

Proizvaja bogato rdečo kri, mo-čne stanovitne živce, življenja polne moške in ženske.

Če ste slabega zdravja in pri slabi moči, če se vam spominjate mračni in vaše telo mračni, če ste se že nave-lili jemati pomirjiva in narkotika, potem posku-sajte Nuga-Tone, boste presvedčeni, kako hitro se boste čutili drugačnega človeka! Devet desetih človeških bolezni, kot: anemija, revmatične bolezni, glavobol, nevroza, naprimer slabi tek, nepravilna, vetrovi in kolcanja, zaprtje, pomanjkanje energije, pomanjkanje živahnosti, nervoznost, ne-spečnost, izhaja iz pomanjkanja živčne moči, redke zvođenice krvi in slabe krvne cirkulacije.

Vsak ud, vsako delovanje telesa je odvisno od živčne sile in od življenja in delovanja. Živčna moč je poglavitna stvar za želodec, jetra, ledice, droč, utiranje srca in krvno cirkulacijo. Nuga-Tone je najbolje uspešno zdravilo za nervozno in živčno izčrpanost. Zaka-j? Ker sestoji iz osmih različnih sestavin, ki vračajo zdravje ter jih sešazu in fortificirajo — ter je hrana krvi in živcem.

Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter ojačuje čreva, da rdečo delujejo. Očišča ledice ter izčrpanost in njih strupene se-stavine. Nič več vetrov in kolcanja, teške sapje in po-l-iga-jenka. Nič več bolečin in boleznij Nuga-Tone daje čudov-... te-ko, dobro prebavo, stanovitno življenje in moč. Nuga-Tone obogati kri, uredi krvno cirkulacijo in prinese zdravje na lice in jasnost v oči. Gradi močne in pozitivne moče, zdra-ne zdravil, katerih se človek navadi. Zavrt je v pripravih avo-čle-kih. Pokrit je s sladkorjem, ugodnega okusa, ugoden za jemanje. Postavljajte ga. Priporočili ga boste vsem svojim prijateljem.

NASA POPO-NA GARANCIJA—Cena Nuga-Tone je en (\$1.00) dolar za steklenico. Vsaka steklenica vsebuje devetdeset (90) tablet, polna mesečno zdravljenje. Vi lahko kupite šest (6) steklenic, šestmesečno zdravljenje za pet (\$5.00) dolarjev. Jemajte Nuga-Tone dvajset (20) dni. Če niste zadovoljni z uspehom, vrnite preostanek zastonj s škali in mi vam bomo takoj vrnil denar. Vidite, da ne morete izgubiti ničesar. Mi prevzamemo tveganje. Nuga-Tone je na prodaj pri vseh dobrih lekarnah po enaki ceni in enakih garancijah.

KO NAROČATE, SA POSLUŽITE TEGA KUPONA.

NATIONAL LABORATORY, 5, 20, 537 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

Gospodje:—Prosimo, dobite priloženo.....za kar mi poljite....., steklenice Nuga-Tone.

Ime.....

Cesta in št. ali R. F. D.....

Mesto.....

Država.....

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK

SPECIALIST MOŠKIM BOLEZNI

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam te zdravim nad 23 let ter imam skuhanje v vseh boleznih in ko-čnam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spozna-ti vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Sko-zi 23 let sem pridobil posebno skuhanje pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zaneseti na mene, moja skrit-pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite šimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mamzilo in lisa po telesu, bolnost v grlu, iz-črpanost las, bolečine v kolenih, stare rane, žrtna bolezn, obolelost, bolnost v mehru, ledicah, jetrah in ledicah, revmatizem, katar, stoto itd.

Črna ura so: V ponedeljek, sredin in petek ob 8. uri zjutraj do 8. popoldne. V torek, četrtek in soboto ob 8. uri zjutraj do 8. uri zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDETE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Vsekakor drži zdravnik rabiti tolemeda, da vas razumem. Jaz imam hrusteno-ke in starega kraja, zato vam lahko svetujem, kar vam razumem.

Rad bi zvedel, kje se nahaja moj brat JOHN BROZIC. Doma je iz Vrbece štev. 3 pri Hlirski Bi-strici na Notranjskem. V Ame-riki biva nad 10 let. Imam mu poročati nekaj važnega iz sta-rega kraja. Zato prosim cenje-ne rojake, ako kateri ve za nje-gov naslov, da mi blagovoli po-ročati, ali če sam bere te vrsti-ce, naj se oglasi svojem brat-u: Joseph Brozic, 1221 Nor-wood Road, Cleveland, Ohio. (24-27—8)

SLUŽBE SI ŽELI.

Slovenec bi rad dobil službo kot pomočnik pri kakšni družbi. Veš v govorjenju in pisanju po-leg slovenskega tudi druge slo-vanske jezike in tako tudi nem-ško ter za silo angleško. Piše tudi na pisalni stroj "Oliver". Na-slov: Andrew K. Spragar, 315 Second St., Elizabeth, N. J.

JIHIFI!

VINSKA TRGATEV,

katero priredi Coop. pevškega zbora "Svoboda" v Detroitu, Mich., bo letos prvo in pošteno ozvežlo vsakega, ki si želi prave-ga razvedrila. Občinstvo, ki se je že vdeleževalo naših prireditev in zabav ter jih zna ceniti, nestrpno pričakuje naše prihodnje veselice. Vedečica vinskega trgovca je tu, in sedaj vabimo vse cenjene rojake in rojakinje ter sploh Jugoslava-nce: pridite in se podomače vese-lite z nami v nedeljo 5. septem-bra 1920 v Victoria Halli, 424 Ferry Avenue E. Preskrbljeno bo z vsakovrstno pijačo in prigriz-kom. Mošt bo seveda tudi. Krasne, viničarke in viničarji bodo kakor običajno. Igrala bo tamburaška godba. Vstop za moške 35c; dame proste. Začetek ob 2. uri popol-dne. Na svidenje! Odbor.

LUJAHU!

POZOR, ROJAKI!

Posestvo naprodaj na Kranj-skem v vasi Zemelj, fara Podze-melj, okraj Črnomelj. Prodaj za-to, ker ne mislim iti v staro do-movino. Rojaki, lepa prilika, ka-teri misli iti v Jugoslavijo. Kate-ri veseli kupit, naj mi piše na naslov: Joseph Millek, 3177 Ely-ria Avenue, Lorain, Ohio. (24-26—8)

VABILO

na plesno veselico, katero priredi društvo štev. 77 JSKJ. v Greens-burgu, Pa., v soboto 28. avgusta v prostorih Mrs. Mary Miheve na Haydenville. Prične se točno ob 7. uri zvečer. Tem potom vabimo vse člane in članice gori navede-nega društva, da se kolikor mo-gočje vsi vdeležijo veselice. Dalje so vabljena tudi vsa sosedna dru-tva, kakor tudi iz drugih nase-lbin. Igrali bodo slovenski tambu-raši iz Homer City, Pa. Vseh dru-gih stvari bo tudi obilo, ker za to bo skrbel izvoljeni odbor. Vstop-nina za moške 50c, žene 15c. Louis Fink, tajnik. (2x 24&26—8)

POZOR, ROJAKI!

Posestvo naprodaj na Kranj-skem v vasi Zemelj, fara Podze-melj, okraj Črnomelj. Prodaj za-to, ker ne mislim iti v staro do-movino. Rojaki, lepa prilika, ka-teri misli iti v Jugoslavijo. Kate-ri veseli kupit, naj mi piše na naslov: Joseph Millek, 3177 Ely-ria Avenue, Lorain, Ohio. (24-26—8)

IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE
Najboljše vrste
Vreča 130 funtov \$13.—
K naročilu priložite Money Order.
MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

Ozdravi katar mehurja in od-strani vse v 24 urah.
Vsaka pilula nosi ime MIDY.
Varujte se ponaredb
Po prodaj v vseh lekarnah

SUHO GROZDJE

Importirano iz starega kraja

22 centov funt.

Bokra 50 funtov \$11.00

Posebne cene na veliko.

BALKAN IMPORTING CO

61-63 Cherry Street

New York, N. Y.

Z naročilom pošljite \$3 v naprej.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je naj-starejši slovenski zdravnik. Specia-list v Pittsburghu ki ima 28-letno prakso v zdravju nju vseh moških bolezni.

Zaustupljenje kr-vi v zdravi a gla-sovitem čre, ki ga je izumel dr. prot-Erich. Če imate morejše ali manur-čke po telesu v grlu, izpadanje las, bolečine v kolenih, pridite in tučstili vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bo-lezen se nalezne.

Vse moške bolerani zdravim po o-krajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam prena-uje zdravje, ne čakaj-te, temveč pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hydrocele ali vodno kilo ozdravim v 38. ur-ji in sicer brez o-črcaja.

Bolezni razhujja, ki povzročajo bo-lezine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravim s goto-vočstvom.

Revmatizem, trzanje, bolečine o-tealine, srbečice, škrofole in druge ko-žne bolezni, ki nastanejo vlad noč-te krvi, ozdravim v kretkem času ni potrebno ležati.

Pradnje ur: vsak dan od 8. ure zju-traj do 8. zvečer; v petkih od 8. zju-traj do 5. popoldne; ob nedeljah od zjutraj do 2 popoldne.

Najstarejši in največji slov. dnevnik v Združ državah

"GLAS NARODA"

(Glasilo J. S. K. J.)

Novice iz vseh delov sveta,
dopisi iz slovenskih naselbin,
novice iz starega kraja,
članki politični, gospodarski,
izvirna poročila iz starega kraja,
črtice, povesti, roman,
šaljivo satirična kolona Peter Zgaga
vsak dan razven nedelj in praznikov.

STANE:

Za vse leto	-	-	-	\$6.00
za pol leta	-	-	-	\$3.00
za mesto New York za vse leto	-	-	-	\$7.00

Najmodernejše vrejena TISKARNA

Vabila, okrožnice, plakati,
koverte, pisemski papir
itd.

Točno in po najnižjih cenah.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street. New York City.